

Зводная справаздача аб рэалізацыі дзяржаўных праграм (падпраграм) у 2018 годзе

Зводная гадавая справаздача аб рэалізацыі дзяржаўных праграм (падпраграм) у 2018 годзе сфарміравана на падставе гадавых справаздач, прадстаўленых адказнымі заказчыкамі ў **пастаянную міжведамасную камісію па дзяржаўных праграмах** (далей – Камісія), і змяшчае інфармацыю аб выніках выканання **20 дзяржаўных праграм**, зацверджаных Урадам, а таксама ацэнку іх эфектыўнасці.

Даведка.

У пералік, зацверджаны пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 23 лютага 2016 г. № 148, уключаны 22 дзяржаўныя праграмы. Аднак па Дзяржаўнай праграме інавацыйнага развіцця прадугледжаны асобны парадак маніторынгу. Дзяржаўная праграма «Упраўленне дзяржаўнымі фінансамі і рэгуляванне фінансавага рынку» ў 2018 годзе не рэалізоўвалася.

Паводле інфармацыі адказных заказчыкаў, на рэалізацыю дзяржаўных праграм у 2018 годзе **накіравана парадку 69,4 млрд. рублёў, са сродкаў бюджэту – 19,6 млрд. рублёў.**

Ахоп выдаткаў кансалідаванага бюджэту дзяржаўнымі праграмамі склаў 59,2 працэнта.

Даведка.

Праграмай сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2016 – 2020 гады да канца пяцігоддзя плануецца павысіць ахоп да 90 працэнтаў (у 2015 годзе – 15 працэнтаў).

Справаздачы адказных заказчыкаў аб рэалізацыі дзяржаўных праграм (падпраграм) у 2018 годзе разгледжаны на пасяджэннях Камісіі. **Кожная справаздача ўключала ацэнку эфектыўнасці рэалізацыі праграмы** (падпраграм), метадыка якой прадугледжана непасрэдна ў самой праграме.

Камісіяй пры ацэнцы эфектыўнасці дзяржаўных праграм улічваліся дадатковыя крытэрыі.

Даведка.

Разглядалася ступень выканання ўсіх мерапрыемстваў і паказчыкаў, аб'ёмы фінансавання, вынікі рэалізацыі, у тым ліку ў рэгіянальным разрэзе, рэалізацыя асобных падпраграм у цэлым.

Камісіяй з 20 праграм прызнана высокаэфектыўнымі 6, эфектыўнымі – 4, сярэднеэфектыўнымі – 10.

Па выніках 2018 года забяспечана дасягненне планавых значэнняў¹ **275 з 331 мэтавых і 43 з 53 зводных мэтавых паказчыкаў**, пры гэтым усе запланаваныя значэнні паказчыкаў дасягнутыя толькі ў рамках дзвюх праграм – «Беларускі лес» і «Беларусь гасцінная».

---

¹ Папярэдне. Без уліку афіцыйных статыстычных даных па праграме «Здароўе народа і дэмаграфічная бяспека Рэспублікі Беларусь».

Падчас рэалізацыі мерапрыемстваў **Дзяржаўнай праграмы аб сацыяльнай абароне і садзейнічанні занятасці насельніцтва на 2016 – 2020 гады** (адказны заказчык Міністэрства працы і сацыяльнай абароны) дасягнуты наступныя вынікі:

знізіўся ўзровень зарэгістраванага беспрацоўя да 0,3 працэнта ад агульнай колькасці працоўнай сілы (на 1 студзеня 2018 года – 0,5 працэнта, 2017 года – 0,8 працэнта);

павялічаны да 62,7 працэнта ўзровень працаўладкавання беспрацоўных (пры мэтавым паказчыку 58 працэнтаў ад колькасці тых, хто мае патрэбу ў працаўладкаванні);

забяспечаны паказчык цяжару першаснага выхаду на інваліднасць асоб працаздольнага ўзросту на ўзроўні 47,1 працэнта (дапускалася не больш за 50 працэнтаў);

створана 2 990 даступных для інвалідаў і фізічна аслабленых асоб прыярытэтных аб'ектаў у прыярытэтных сферах жыццядзейнасці (ва ўстановах адукацыі, культуры, на аб'ектах гандлю, грамадскага харчавання, бытавога абслугоўвання і іншых);

зменшана больш чым на 60 тысяч колькасць працоўных месцаў са шкоднымі і (або) небяспечнымі ўмовамі працы ў арганізацыях (з 607 831 да 547 112 чалавек); прыведзена ў адпаведнасць з патрабаваннямі гігіенічных нарматываў 29,9 тыс. працоўных месцаў, пры гэтым палепшаны ўмовы працы на 18,6 тыс. працоўных месцах са шкоднымі і (або) небяспечнымі ўмовамі працы;

павысіўся ўзровень забяспечанасці інвалідаў і пажылых грамадзян сацыяльнымі паслугамі (колькасць тых, хто атрымлівае сацыяльныя паслугі, павялічылася да 136,8 тыс. чалавек, што амаль на 3 тыс. чалавек больш, чым у папярэднім годзе);

уведзена новая форма сацыяльнага абслугоўвання непрацаздольных грамадзян – сацыяльнае абслугоўванне ў замяшчальнай сям'і (аказанне сацыяльных паслуг паўналетняму непрацаздольнаму грамадзяніну ва ўмовах сумеснага пражывання і вядзення агульнай гаспадаркі яго і фізічнай асобы, якая аказвае сацыяльныя паслугі і не з'яўляецца асобай, абавязанай законам яго ўтрымліваць). На 1 студзеня 2019 г. функцыянавала 58 замяшчальных сем'яў, сацыяльныя паслугі аказваліся 59 грамадзянам.

Дасягнуты планавыя значэнні 5 з 6 зводных мэтавых паказчыкаў і 13 з 16 мэтавых паказчыкаў.

Не выкананы зводны мэтавы паказчык «*узровень вытворчага траўматызму*». Вырас і ўзровень вытворчага траўматызму са *смяротным зыходам* (склаў 3,65 працэнта пры прагнозным значэнні 2,64). Рост узроўню вытворчага траўматызму, у тым ліку са смяротным зыходам, дапушчаны ва ўсіх рэгіёнах.

Даведка.

Дэпартаментам дзяржаўнай інспекцыі працы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны падрыхтавана і ўнесена ва Урад штогадовая справаздача аб захаванні заканадаўства аб працы і аб ахове працы, якая ўключае аналіз прычын росту ўзроўню вытворчага траўматызму.

23 красавіка 2019 г. на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь разгледжана пытанне «Аб стане вытворчага траўматызму з цяжкімі наступствамі і забеспячэнні пажарнай і прамысловай бяспекі ў арганізацыях (незалежна ад формы ўласнасці)».

Не адпавядаюць планавым фактычныя значэнні двух мэтавых паказчыкаў падпраграмы «Садзейнічанне занятасці насельніцтва»: «*удзельная вага грамадзян, накіраваных на навучанне*» (5,3 працэнта пры плане 5,4) і «*удзельная вага працаўладкаваных беспрацоўных, якія маюць дадатковыя гарантыі занятасці*» (факт – 51,5 працэнта, план – 54).

Даведка.

Вынікі абумоўлены сітуацыяй на рынку працы, якая характарызуецца зніжэннем узроўню зарэгістраванага беспрацоўя. Прычыны неадпаведнасці паказчыкаў планавым значэнням наступныя.

1. Арганізацыя навучання беспрацоўных ажыццяўляецца па заяўным прынцыпе. У сувязі з высокім попытам на працоўную сілу ў 2018 годзе грамадзяне аддавалі перавагу працаўладкаванню без навучання.

2. Значна зменшылася колькасць грамадзян, зарэгістраваных у службе занятасці (-25,9 працэнта ў параўнанні з 2017 годам), у тым ліку грамадзян, якія маюць дадатковыя гарантыі занятасці (-15,9 працэнта адносна 2017 года). Адмовіліся ад працаўладкавання 3 135 чалавек (у 2017 годзе – 2 568 чалавек).

Планавалася выкананне 139 мерапрыемстваў у сферы сацыяльнай абароны насельніцтва шляхам павышэння эфектыўнасці палітыкі занятасці, паляпшэння ўмоў аховы працы, стварэння безбар'ернага асяроддзя жыццядзейнасці, забеспячэння сацыяльнай інтэграцыі інвалідаў і пажылых грамадзян. **У поўным аб'ёме выканана 132 мерапрыемствы**, у працэсе якіх:

аказана садзейнічанне ў працаўладкаванні 152,2 тыс. чалавек, з іх 87,3 тыс. беспрацоўным (62,7 працэнта ад беспрацоўных, якія маюць патрэбу ў працаўладкаванні); у перасяленні на новае месца жыхарства і працы – 149 сем'ям беспрацоўных; у арганізацыі прадпрымальніцкай, рамеснай дзейнасці, а таксама дзейнасці па аказанні паслуг у сферы аграэкатурызму з аказаннем фінансавай падтрымкі шляхам прадастаўлення субсідый – 1 716 беспрацоўным;

арганізавана навучанне 7,6 тыс. чалавек; накіравана на прафесійную падрыхтоўку, перападрыхтоўку і павышэнне кваліфікацыі 7,4 тыс. беспрацоўных;

забяспечана часовая працоўная занятасць 31,3 тыс. школьнікаў, навучэнцаў і студэнтаў у вольны ад вучобы час;

працаўладкавана 15,3 тыс. беспрацоўных, якія маюць дадатковыя гарантыі занятасці;

накіравана на адаптацыю да працоўнай дзейнасці 560 інвалідаў з

кампенсаваннем выдаткаў наймальнікаў па аплаце працы; прафінансаваны і кампенсаваны выдаткі наймальнікаў на стварэнне і захаванне 76 рабочых месцаў для працаўладкавання інвалідаў;

выраблена больш за 135,4 тыс. сродкаў рэабілітацыі (артапедычны абутак, вырабы лясчэбнага пратэзавання і інш.);

праведзена аснашчэнне рэабілітацыйным абсталяваннем дзяржаўных устаноў «Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр медыцынскай экспертызы і рэабілітацыі», «Рэспубліканскі цэнтр медыцынскай рэабілітацыі і бальнеалячэння», «Рэспубліканскі клінічны шпіталь інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны імя П.М. Машэрава» (накіравана 23,7 тыс. рублёў са сродкаў рэспубліканскага бюджэту), аснашчэнне рэабілітацыйных устаноў аховы здароўя Брэсцкай і Віцебскай абласцей, г. Мінска трэнажорамі і іншым спецыяльным абсталяваннем (з мясцовых бюджэтаў выдаткавана 170 тыс. рублёў);

прадастаўлены субсідыі недзяржаўным некамерцыйным арганізацыям на рэалізацыю 91 дагавора на аказанне сацыяльных паслуг інвалідам і пажылым грамадзянам, заключанага ў межах дзяржаўнага сацыяльнага заказу (81 з іх заключаны ў 2018 г.);

адаптавана на тэлеканалах для асоб з парушэннем слыху больш за 1,5 тыс. гадзін тэлевізійнага прадукту;

арганізавана функцыянаванне 311 аддзяленняў тэрытарыяльных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва (далей – ТЦСАН), якія забяспечваюць дзённае знаходжанне для інвалідаў і грамадзян пажылога ўзросту (на пастаяннай аснове іх наведвала 5,4 тыс. інвалідаў, 10,6 тыс. пажылых грамадзян). Для непрацаздольных грамадзян, якія не могуць пражываць самастойна, у ТЦСАН функцыянавала 64 аддзяленні кругласутачнага знаходжання на 2 161 месца;

ахоплена сацыяльнай дапамогай на даму 91,1 тыс. непрацаздольных грамадзян;

функцыянаваў 81 дом-інтэрнат для састарэлых і інвалідаў і для дзяцей-інвалідаў, у якіх пражывала больш за 19 тыс. чалавек;

праводзіўся капітальны рамонт на 35 аб'ектах стацыянарных устаноў, па 20 аб'ектах работы завершаны. Акрамя таго, для стацыянарных устаноў набыта 305 адзінак абсталявання (пагрузчыкі, аўтобусы, пад'ёмнікі і інш.);

ажыццяўлялася рэканструкцыя (будаўніцтва) дзевяці стацыянарных устаноў у чатырох рэгіёнах (Брэсцкая, Віцебская і Гродзенская вобласці і г. Мінск), па двух аб'ектах работы завершаны (Кобрынскі дом-інтэрнат, псіханеўралагічны інтэрнат № 1 г. Мінска);

праведзены абследаванні ўмоў жыцця 204,7 тыс. ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны, пацярпелых ад наступстваў войнаў асоб, адзінокіх пажылых людзей, адзінокіх інвалідаў I і II групы. Атрымалі дапамогу

52,7 тыс. чалавек, у тым ліку больш за 11 тыс. чалавек – дадатковую сацыяльную падтрымку ў выглядзе рамонту жылых памяшканняў;

прадастаўлена дзяржаўная адрасная сацыяльная дапамога 302,3 тыс. грамадзянам;

выплачана грашовая дапамога ў памеры 1,24 млн. рублёў на аздараўленне 5 342 грамадзян (па ўказе Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 28 жніўня 2006 г. № 542 «Аб санаторна-курортным лячэнні і аздараўленні насельніцтва»).

На фінансаванне праграмы накіравана 493,2 млн. рублёў (100,1 працэнта ад плана), у тым ліку са сродкаў рэспубліканскага бюджэту 13,4 млн. рублёў, мясцовых бюджэтаў – 448,8 млн. рублёў, сродкаў бюджэту Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва – 29,7 млн. рублёў (адпаведна 84,3 працэнта, 103,4 працэнта і 71,2 працэнта ад запланаванага аб’ёму).

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, рэалізацыя праграмы ў 2018 годзе з’яўляецца высокаэфектыўнай. **Рашэннем Камісіі рэалізацыя Дзяржаўнай праграмы аб сацыяльнай абароне і садзейнічанні занятасці насельніцтва прызнана эфектыўнай.**

Рэалізацыя мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы «Здароўе народа і дэмаграфічная бяспека Рэспублікі Беларусь» на 2016 – 2020 гады (адказны заказчык Міністэрства аховы здароўя) дазволіла дасягнуць наступных вынікаў:

зніжаны паказчыкі смяротнасці немаўлят і дзіцячай смяротнасці (каэфіцыент дзіцячай смяротнасці склаў 2,5 праміле супраць 3,2 праміле ў 2017 годзе; дзіцячая смяротнасць знізілася да 28,6 прасантыміле супраць 34,4 у 2017 годзе);

павялічана доля ўрачоў, якія працуюць па прынцыпе «ўрач агульнай практыкі», у агульнай колькасці ўрачоў сістэмы аказання першаснай медыцынскай дапамогі, да 60,8 (у 2017 годзе – 40,2 працэнта);

стабілізавана агульная смяротнасць ад хвароб сістэмы кровазвароту (710,1 выпадак на 100 тысяч насельніцтва);

паменшылася на 8,8 працэнта колькасць памерлых ад выпадковых атручванняў алкаголем, на 1,9 працэнта – колькасць асоб з хранічным алкагалізмам, узятых пад назіранне ўпершыню ў жыцці, на 1,7 працэнта – колькасць жанчын з хранічным алкагалізмам;

зніжаны паказчыкі захворвання насельніцтва актыўным туберкулёзам (20,2 выпадкі на 100 тыс. чалавек супраць 24,3 у папярэднім) і смяротнасці насельніцтва ад туберкулёзу (2,6 выпадку на 100 тыс. чалавек у 2018 годзе, 3 выпадкі на 100 тыс. чалавек – у 2017 годзе).

Разам з тым у ходзе рэалізацыі мерапрыемстваў праграмы **не забяспечана дасягненне** запланаванага значэння зводнага мэтавага

паказчыка «чаканая працягласць жыцця пры нараджэнні» (99,7 працэнта ад плана). Акрамя таго, з **19 мэтавых паказчыкаў выканана 15**. Не дасягнуты планавыя значэнні паказчыкаў «сумарны каэфіцыент нараджальнасці», «смяротнасць ад выпадковых атручванняў алкаголем на 100 тыс. чалавек», «спажыванне алкаголю на душу насельніцтва» і «міграцыйны прырост».

У межах вылучанага фінансавання **выканана ў поўным аб'ёме 197 мерапрыемстваў з 236 запланаваных** (выкананне яшчэ 18 мерапрыемстваў адказным заказчыкам ацэньваецца на ўзроўні 80 – 95 працэнтаў), у тым ліку:

забяспечана выплата дзяржаўнай дапамогі сем'ям, якія выходзяць дзяцей;

Даведка.

На 1 студзеня 2019 года сістэмай дзяржаўнай дапамогі (11 відаў) ахоплены 516,4 тыс. дзяцей (27,7 працэнта ад агульнай колькасці дзяцей). Удзельная вага дзяцей ва ўзросце да 3 гадоў, забяспечаных дзяржаўнай дапамогай, склала 90,9 працэнта (310,6 тыс. дзяцей).

прадастаўлены сямейны капітал пры нараджэнні ў сям'і (усынаўленні) трэцяга або наступных дзяцей у памеры 10 тыс. долараў ЗША. На 1 студзеня 2019 года у ААТ «ААБ Беларусбанк» адкрыта 62,9 тыс. дэпазітных рахункаў на агульную суму звыш за 629 млн. долараў ЗША;

заклучана 682 дагаворы на суму 3,8 млн. рублёў для правядзення экстракарпаральнага апладнення;

распрацавана Інфармацыйная стратэгія па здравым ладзе жыцця;

Даведка.

У межах гэтай стратэгіі ў 2018 годзе ў Гродзенскай і Мінскай абласцях праведзены III конкурс ПРААН «Будзь здаровы!», накіраваны на падтрымку ініцыятыў па прафілактыцы неінфекцыйных захворванняў і прасоўванні ЗЛЖ на мясцовым узроўні; ва ўсіх абласцях Беларусі падтрымана рэалізацыя 25 ініцыятыў, 88 працэнтаў якіх рэалізуецца недзяржаўнымі арганізацыямі.

адбылося 632 599 трансляцый сацыяльнай рэкламы на маніторах і 105 792 па тэлебачанні па пытаннях ЗЛЖ, прафілактыкі неінфекцыйных захворванняў, спажывання тытуню, траўматызму і гвалту;

забяспечана стапрацэнтнае ўкараненне «каманды» ўрача агульнай практыкі ў сельскай мясцовасці;

закуплены для службы хуткай медыцынскай дапамогі 81 аўтамабіль, 83 электракардыёграфы, 81 дэфібрылятар, 38 кіслародных інгалятараў, 46 апаратаў штучнай вентыляцыі лёгкіх, 33 небулайзеры, 31 пульсаксімер, 3 цэнтральныя станцыі і 30 перадатчыкаў для дыстанцыйнай ЭКГ-дыягностыкі;

распрацавана Канцэпцыя развіцця службы хуткай медыцынскай дапамогі ў Рэспубліцы Беларусь на 2018 – 2022 гады, накіраваная на фарміраванне ўмоў для павышэння аператыўнасці, якасці, даступнасці і эфектыўнасці хуткай медыцынскай дапамогі на ўсіх этапах яе аказання;

выканана 480 трансплантацый органаў, у тым ліку: печані – 80, ныркі – 354, лёгкіх – 4, сэрца – 41, комплексу «нырка-падстраўнікавая залоза» – 1;

праведзена 2 714 высокатэхналагічных кардыяхірургічных умяшанняў на сэрцы і сасудах; 3 043 высокатэхналагічныя і складаныя нейрахірургічныя ўмяшанні; 5 648 высокатэхналагічных і складаных апэратыўных умяшанняў пры анкалагічных захворваннях; 2 814 высокатэхналагічныя ўмяшанні на органе зроку; 5 964 эндапратэзаванні тазабедранага і 1 527 каленнага сустава;

рэалізаваны пілотны праект пацыент-арыентаванага кантраляванага лячэння туберкулёзу ў амбулаторных умовах і ўдасканалення фтызіятрычнай службы па клініка-затратных групам, падчас якога праведзена рэарганізацыя процітуберкулёзнай службы Брэсцкай вобласці;

створана 18 кабінетаў прафілактыкі ВІЧ-інфекцыі (па выніках года з іх пачало функцыянаваць 13). За 2018 год пратэставана 1 615 752 чалавекі (17 працэнтаў ад усяго насельніцтва), выяўлены 2 353 ВІЧ-інфіцыраваныя пацыенты (24,8 на 100 000 насельніцтва);

выведзена з незаконнага абарочвання 558,6 тыс. літраў алкагольнай прадукцыі (з іх 448,3 тыс. літраў самагонкі і брагі, 110,2 тыс. літраў іншай алкагольнай прадукцыі, у тым ліку фальсіфікаванай, і спірту), канфіскавана і знішчана 1,4 тыс. самагонных апаратаў.

На фінансаванне праграмы выкарыстана 5 560,1 млн. рублёў (103,3 працэнта ад плана), у тым ліку са сродкаў рэспубліканскага бюджэту 1 223,7 млн. рублёў, мясцовых бюджэтаў – 3 987,6 млн. рублёў, уласных сродкаў арганізацый – 331,5 млн. рублёў, іншых крыніц (сродкі Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, ПРААН, ЮНФПА, ЮНІСЕФ, Глобальнага фонду, ЮНЕЙДС, сродкі замежнай спонсарскай дапамогі, ахвяраванні) – 17,2 млн. рублёў.

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, рэалізацыя праграмы ў 2018 годзе з'яўляецца эфектыўнай. Прымаючы пад увагу невыкананне зводнага мэтавага паказчыка праграмы, **Камісія прыняла рашэнне аб прызнанні эфектыўнасці рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы «Здароўе народа і дэмаграфічная бяспека Рэспублікі Беларусь» сярэдняяй.**

Дзяржаўная праграма «Адукацыя і моладзевая палітыка» на 2016 – 2020 гады (адказны заказчык Міністэрства адукацыі) накіравана на павышэнне якасці і даступнасці адукацыі, развіццё патэнцыялу моладзі і яе прыцягненне да грамадска карыснай дзейнасці. **Вынікі 2018 года наступныя.**

Уведзена ў эксплуатацыю 14 устаноў дашкольнай адукацыі на 2 720 месцаў, што разам з іншымі мерамі (адкрыццё груп кароткачасовага знаходжання, арганізацыя падвозу выхаванцаў да ўстаноў дашкольнай адукацыі і інш.) спрыяла стварэнню каля 8,2 тыс. дадатковых месцаў ва ўстановах дашкольнай адукацыі. Вынік – павелічэнне на 0,7 працэнтных пункта ахопу дашкольнай адукацыяй дзяцей ва ўзросце ад 3 да 6 гадоў (2018 год – 96,5 працэнта, 2017 год – 95,8 працэнта).

З мэтай абнаўлення зместу і ўдасканалення сістэмы агульнай сярэдняй адукацыі:

выдадзена 44 новыя навучальныя дапаможнікі;

абсталявана сучаснымі сродкамі навучання і вучэбным абсталяваннем 34 працэнты ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі (план – 32 працэнты);

адкрыты класы (групы) з вывучэннем вучэбных прадметаў на павышаным узроўні ў 1 523 установах агульнай сярэдняй адукацыі;

уведзены вучэбны прадмет «Працоўнае навучанне» (для вучняў Х класаў), у межах якога арганізавана прафесійная падрыхтоўка больш чым па 70 прафесіях.

Даведка.

Гэты вучэбны прадмет рэалізуецца праз адукацыйную праграму прафесійнай падрыхтоўкі рабочых (служачых), накіраванай на засваенне навучэнцамі прафесій рабочых (служачых), павышэнне іх сацыяльнай абароненасці на рынку працы, фарміраванне станоўчай матывацыі да працы прафесійнай адукацыі.

Забяспечаны высокі (99,9 працэнта) ахоп спецыяльнай адукацыяй і карэкцыйна-педагагічнай дапамогай усіх выяўленых дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця.

Безбар’ернае асяроддзе даступнае на 316 аб’ектах (будынках), часткова даступнае на 2 816 аб’ектах (будынках) устаноў дашкольнай, агульнай сярэдняй, спецыяльнай, прафесійна-тэхнічнай адукацыі, што складае каля 48 працэнтаў ад агульнай колькасці ўстаноў.

Ахоп дзяцей і моладзі дадатковай адукацыяй склаўся на ўзроўні 56 працэнтаў. Ва ўстановах дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі займаецца 499,3 тыс. навучэнцаў ва ўзросце 6 – 17 гадоў, або кожны другі навучэнец устаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

Падрыхтавана 29 тыс. рабочых (служачых) з прафесійна-тэхнічнай адукацыяй (з іх – 16,2 тыс. рабочых з павышаным узроўнем кваліфікацыі, што склала 56 працэнтаў ад агульнага выпуску), 32,1 тыс. спецыялістаў

(рабочых) з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй, 64,9 тыс. з вышэйшай адукацыяй і 6,8 тыс. магістраў.

Адкрыта 86 філіялаў кафедраў на высокатэхналагічных прадпрыемствах і ў арганізацыях рэспублікі.

Прынята на навучанне па спецыяльнасцях ядзернай энергетыкі на I ступень вышэйшай адукацыі 125 чалавек, сярэдняй спецыяльнай адукацыі – 50 чалавек. Для дзяржаўнага прадпрыемства «Беларуская АЭС» падрыхтавана 16 спецыялістаў за мяжой.

Каля 400 устаноў і арганізацый рэалізуювалі адукацыйныя праграмы дадатковай адукацыі дарослых. З іх 27 устаноў (16 працэнтаў ад агульнай колькасці) ажыццяўлялі павышэнне кваліфікацыі ў дыстанцыйнай форме.

У межах прафарыентацыйнай дзейнасці стартаваў праект «EU4Youth: развіццё патэнцыялу для працаўладкавання», накіраваны на развіццё прафесійна-тэхнічных навыкаў для працаўладкавання, атрыманне прыстойнай працы і развіццё прадпрымальніцкай дзейнасці сярод сацыяльна неабароненых маладых грамадзян.

Ва ўстановах адукацыі праведзены месячнікі прафарыентацыі, на працягу якіх арганізаваны дні адчыненых дзвярэй, кірмашы навучальных месцаў, прафесіяграфічныя экскурсіі, майстар-класы, экскурсіі на прадпрыемствы і інш.

У выніку рэалізацыі мерапрыемстваў падпраграмы «Моладзевая палітыка»: ахоплены рознымі відамі працоўнай дзейнасці 80,3 тыс. маладых людзей; уцягнута ў валанцёрскі (добраахвотніцкі) рух 72,3 тыс. маладых людзей; уцягнута ў дзейнасць па развіцці моладзевага самакіравання (парламенты, студэнцкія і моладзевыя саветы, саветы маладых навукоўцаў і іншае) 104,8 тыс. маладых людзей; удзельная вага колькасці маладых людзей, якія прымаюць удзел у мерапрыемствах грамадзянска-патрыятычнай накіраванасці, склала 83,1 працэнта.

Забяспечана дасягненне планавых значэнняў абодвух зводных мэтавых і 33 з 38 мэтавых паказчыкаў.

Фактычнае значэнне паказчыка *«удзельная вага прыёму ў аспірантуру для прадпрыемстваў і арганізацый рэальнага сектара эканомікі»* склала 2,4 працэнта пры планавым значэнні 5,9 працэнта (2017 год – 1,6 працэнта пры плане 3,7).

Трэці год запар не выконваецца паказчык *«колькасць устаноў вышэйшай адукацыі, якія ўвайшлі ў 4 000 найлепшых універсітэтаў свету па рэйтынг у Webometrics»*. У рэйтынг у 2017 і 2018 гг. увайшло 5 устаноў пры прагнозе 9 (у 2016 г. – 6).

Нязначнае адхіленне фактычных значэнняў ад планавых па іншых мэтавых паказчыках не мае ўстойлівага характару і не аказвае прынцыповага ўплыву на рашэнне задач праграмы.

Па 11 падпраграмах планавалася рэалізацыя 154 мерапрыемстваў, з якіх выканана ў поўным аб'ёме 149 (96,8 працэнта), часткова – 3 мерапрыемствы, не выканана – 2.

У ходзе рэалізацыі праграмы асвоена 6 166,54 млн. рублёў (100,9 працэнта ад плана), з іх 786,96 млн. рублёў (96,7 працэнта) – сродкі рэспубліканскага бюджэту, 4 850,97 млн. рублёў (101,4 працэнта планавага аб'ёму) – мясцовых бюджэтаў. Акрамя таго, прыцягнуты сродкі Сусветнага банка (2,8 млн. рублёў) і Еўрапейскай камісіі (7,97 млн. рублёў).

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, рэалізацыя Дзяржаўнай праграмы «Адукацыя і моладзевая палітыка» ў 2018 годзе з'яўляецца высокаэфектыўнай. Ацэнка пацверджана рашэннем Камісіі.

Па выніках рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы «**Культура Беларусі**» на 2016 – 2020 гады (адказны заказчык Міністэрства культуры) у 2018 годзе:

адрэстаўравана або прыстасавана пад новыя функцыі 115 помнікаў архітэктуры, сярод якіх будынак музея В.К. Бялыніцкага-Бірулі ў г. Магілёве, Барысаглебская (Каложская) царква ў г. Гродна, стадыён «Дынама» ў г. Мінску;

доля адрэстаўраваных і маючых адпаведнае функцыянальнае выкарыстанне помнікаў архітэктуры, уключаных у Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь, склала 25,4 працэнта (план – 24); агульная колькасць помнікаў архітэктуры (будынкаў і збудаванняў) склала 4 186 аб'ектаў (з улікам тых, што ўваходзяць у склад комплексных нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцяў);

аб'ём Музейнага фонду папоўніўся 51 003 прадметамі і склаў 3 359 143 прадметы;

павялічылася колькасць наведванняў арганізацый культуры (да ўзроўню 2015 года) на 4,9 працэнта (пры плане 3 працэнты), пры гэтым узрасла колькасць наведванняў бібліятэк, у тым ліку аддаленымі карыстальнікамі (18,96 працэнта пры плане 12 працэнтаў), і музеяў (6,5 працэнта пры плане 3);

праведзена 9 фестываляў, святаў з дэманстрацыяй дасягненняў майстроў народных мастацкіх рамёстваў, у тым ліку Рэспубліканскі фестываль-кірмаш народных мастацкіх рамёстваў «Вясновы букет» і 8 падобных рэгіянальных мерапрыемстваў;

тэатральна-відовішчнымі арганізацыямі праведзена больш за 18 тыс. мерапрыемстваў, клубнымі арганізацыямі і іншымі ўстановамі культуры – 599,4 тыс. культурных мерапрыемстваў;

закуплена 522 адзінкі музычных інструментаў (план – 110), адрамантавана (адноўлена) 200 музычных інструментаў;

дзяржаўнымі архіўнымі ўстановамі прынята на пастаяннае захоўванне больш за 105 тыс. архіўных дакументаў; аблічбавана больш за 4,4 тыс. адзінак захоўвання.

Па праграме **выконвалася 47 мерапрыемстваў, з якіх 44 выканана поўнасцю**, у тым ліку:

працягваліся рамонтна-рэстаўрацыйныя работы на знакавых помніках архітэктуры (Навагрудскі замак, былы замак Сапегі, фрагменты Крэўскага замка, Полацкая Спаса-Праабражэнская царква, Косаўскі палацава-паркавы ансамбль);

праведзены работы па капітальным рамонце будынкаў і збудаванняў устаноў культуры: бібліятэк, музеяў, галерэй, выставачных залаў, паркаў культуры і адпачынку, заапаркаў (асвоена 5,6 млн. рублёў); клубных арганізацый, палацаў, дамоў культуры і іншых арганізацый культуры (выдаткавана 40,4 млн. рублёў); акрамя таго, набыта абсталяванне і іншыя асноўныя сродкі для іх;

Даведка.

Да прыкладу, праводзіліся работы на аб'ектах: Вензавецкі дом культуры (Дзятлаўскі раён), Высокаліпскі сельскі дом культуры (Нясвіжскі раён), Пятрэвіцкі сельскі дом культуры, Навагрудскі раённы цэнтр культуры і народнай творчасці. Абсталяванне закуплена для Палаца культуры імя М. Горкага г. Барысава, Цэнтра культуры народнай творчасці г. Верхнядзвінска, Летняга амфітэатра Цэнтра культуры «Віцебск», Балбасаўскага дома культуры і іншых устаноў.

тэатральна-відовішчныя арганізацыі зрабілі каля 160 прэм'ерных паказаў; гастролі адбыліся ў Беларусі, Польшчы, Літве, Эстоніі і іншых краінах;

Дні беларускага кіно Рэспублікі Беларусь прайшлі ў Арменіі, Кыргызстане, Расіі, Сірыі, Таджыкістане, Туркменістане, Узбекістане. У Беларусі арганізаваны дні кіно Рэспублікі Грузія і Рэспублікі Татарстан; выраблена 24 фільмы, з іх 23 – Нацыянальнай кінастудыяй «Беларусьфільм». У 2018 годзе фільмы кінастудыі атрымалі 15 узнагарод рознай вартасці на міжнародных кінафестывалях;

пры садзейнічанні Рэспубліканскага цэнтра нацыянальных культур адбылося 17 мерапрыемстваў нацыянальна-культурных аб'яднанняў;

Даведка.

Творчыя калектывы прымалі ўдзел у канцэртах і фестывалях за мяжой (Украіна, Польшча, Літва, Расія), а таксама ў рэгіёнах Беларусі. Пры садзейнічанні Мінгарвыканкама каля Мінскай ратушы адбыліся Святы нацыянальных культур (эстонскай, літоўскай, грэчаскай, армянскай, грузінскай, яўрэйскай, малдаўскай, азербайджанскай і інш.). Дні культуры Рэспублікі Беларусь прайшлі ў Кітаі, Туркменістане, Узбекістане, Таджыкістане, Пермскім краі (Расія), Дні культуры замежных краін (Татарстан, В'етнам, Украіна, Грузія, Расія, Казахстан) – у Беларусі.

забяспечвалася вядзенне шматузроўневай інфармацыйна-пошукавай сістэмы адкрытага доступу да дакументаў Нацыянальнага архіўнага фонду Рэспублікі Беларусь, размяшчалася інфармацыя аб новых фондах;

праведзена на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь 17 культурных мерапрыемстваў з удзелам замежных калектываў мастацкай творчасці і дэлегацый нацыянальна-культурных аб'яднанняў беларусаў замежжа.

Не ў поўным аб'ёме выканана 3 мерапрыемствы: рамонт (аднаўленне) музычных інструментаў для ўстаноў культуры, правядзенне капітальнага рамонту будынкаў і збудаванняў дзяржаўных архіўных устаноў, набыццё абсталявання і іншых асноўных сродкаў для іх, а таксама пашырэнне плошчаў для захоўвання архіўных дакументаў у дзяржаўных архіўных установах. Прычынай з'яўляецца пераразмеркаванне фінансавых сродкаў у межах праграмы ў сувязі з прыярэтызацыяй мерапрыемстваў на 2018 год.

Па выніках года дасягнута запланаванае значэнне 4 з 5 зводных мэтавых паказчыкаў і 17 з 19 мэтавых паказчыкаў.

Доля пазабюджэтных (уласных) сродкаў у агульным аб'ёме фінансавання дзяржаўных арганізацый культуры склала 24,5 працэнта пры планавым значэнні 25 (па выніках 2017 года забяспечана выкананне гэтага зводнага мэтавага паказчыка на ўзроўні 25,8 працэнта).

Не дасягнута запланаванае значэнне двух мэтавых паказчыкаў:

«прырост аб'ёму даходаў ад кінапаказу і іншых паслуг кінапракатных і кінавідовішчных арганізацый (да ўзроўню 2015 года)» – 19,1 працэнта пры плане 28 працэнтаў; у якасці прычыны ўказана зніжэнне наведванняў кінатэатраў на 3,13 працэнта да ўзроўню 2015 года, якое выклікана недастатковым тэхнічным і тэхналагічным абсталяваннем кінатэатраў і развіццём альтэрнатыўных формаў прагляду кінафільмаў;

«доля адрамантаваных (адноўленых) музычных інструментаў (ад наяўнай патрэбы – 7 450 адзінак)» склала 3,1 працэнта (план – 3,5); прычына ў тым, што перавага аддавалася набыццю музычных інструментаў (пры плане закупкі 110 адзінак закуплена 522 музычныя інструменты);

На фінансаванне праграмы накіравана 621,5 млн. рублёў (103,4 працэнта да плана), у тым ліку **са сродкаў рэспубліканскага бюджэту – 99,1 млн. рублёў, мясцовых бюджэтаў – 388,2 млн. рублёў** (99,8 і 99,5 працэнта ад плана адпаведна).

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, рэалізацыя праграмы ў 2018 годзе з'яўляецца высокаэфектыўнай. **З улікам усіх фактараў рашэннем Камісіі рэалізацыя Дзяржаўнай праграмы «Культура Беларусі» прызнана эфектыўнай.**

Асноўныя вынікі рэалізацыі **Дзяржаўнай праграмы развіцця фізічнай культуры і спорту ў Рэспубліцы Беларусь на 2016 – 2020 гады** (адказны заказчык Міністэрства спорту і турызму) наступныя:

дасягнута 18 месца Рэспублікі Беларусь у спартыўным рэйтынгі краін па алімпійскіх дысцыплінах;

Даведка.

Гэтану спрыялі вынікі выступленняў беларускіх спартсменаў на чэмпіянатах, Кубках, першыинствах свету і Еўропы. Па летніх відах спорту на чэмпіянатах свету ў алімпійскіх дысцыплінах заваявана 5 медалёў: 1 залаты, 4 бронзавыя. На чэмпіянатах Еўропы ў алімпійскіх дысцыплінах заваяваны 21 медаль: 3 залатыя, 8 сярэбраных, 10 бронзавых. На чэмпіянатах, Кубках, першыинствах свету і Еўропы заваявана 680 медалёў, у тым ліку 227 залатых, 216 сярэбраных і 237 бронзавых, з іх у алімпійскіх відах спорту – 253.

зарэгістраваны 51 спартыўны рэкорд Рэспублікі Беларусь;
 праведзена больш за 26 тыс. спартыўна-масавых і фізкультурна-аздараўленчых мерапрыемстваў з удзелам каля 2,4 млн. чалавек;
 колькасць асоб, якія займаюцца фізічнай культурай і спортам, узрасла да 24,4 працэнта супраць 23,1 працэнта ў 2017 годзе.

Дасягнута запланаванае значэнне абодвух зводных мэтавых паказчыкаў і 10 мэтавых паказчыкаў з 11. Не выкананы мэтавы паказчык «доля навуковых праектаў, укаранёных у практычную дзейнасць». Тэрмін пачатку рэалізацыі праектаў перанесены на 2019 год.

3 прадугледжаных да выканання 16 мерапрыемстваў у адпаведнасці з выдзеленым фінансаваннем выканана ў поўным аб'ёме 15 мерапрыемстваў (93,8 працэнта ад запланаванай колькасці).

Па выніках года па праграме **асвоена 431,2 млн. рублёў**, або 102,5 працэнта ад плана, у тым ліку за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту – **145,1 млн. рублёў**, мясцовых бюджэтаў – **285,7 млн. рублёў**, інвестыцыйнага фонду Мінспорту – 0,4 млн. рублёў.

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, а таксама рашэннем Камісіі эфектыўнасць рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы развіцця фізічнай культуры і спорту прызнана высокай.

У межах рэалізацыі мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы «**Камфортнае жыллё і спрыяльнае асяроддзе**» на 2016 – 2020 гады (адказныя заказчыкі: Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі, Міністэрства энергетыкі, Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю) дасягнуты наступныя **вынікі**:

забяспечана выкананне ўсіх сацыяльных стандартаў у галіне жыллёва-камунальнай гаспадаркі;

праведзены работы па добраўпарадкаванні населеных пунктаў;

прадастаўлены субсідыі на пакрыццё часткі выдаткаў па аказваемых насельніцтву жыллёва-камунальных паслугах (ЖКП), а таксама льготы па аплаце ЖКП. Дзяржаўную падтрымку ў выглядзе безнаяўных жыллёвых субсідый для аплаты ЖКП паслуг атрымала 30,8 тыс. дамашніх гаспадарак (сем'яў) на агульную суму 1 148,6 тыс. рублёў, у тым ліку па выяўленчым прынцыпе – 29 410 дамашніх гаспадарак на суму 1 029,4 тыс. рублёў, па заяўным прынцыпе – 1 365 дамашніх гаспадарак на суму 119,2 тыс. рублёў;

Даведка.

З мэтай узмацнення дзяржаўнай падтрымкі насельніцтва, удасканалення парадку прадастаўлення безнаяўных жыллёвых субсідый выдадзены Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 07.06.2018 г. № 225 «Аб безнаяўных жыллёвых субсідыях», якім прадугледжана пашырэнне выяўленчага прынцыпу шляхам уключэння сацыяльна неабароненых катэгорый грамадзян, звесткі аб даходах якіх утрымліваюцца ў інфармацыйных рэсурсах Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

ліквідавана 45 неэфектыўных кацельняў, мадэрнізавана 62 кацельні, у тым ліку 20 з іх пераведзены ў аўтаматычны рэжым працы (для зніжэння выдаткаў у сферы цеплазабеспячэння адным з прыярытэтных мерапрыемстваў з'яўляецца аптымізацыя схем цеплазабеспячэння населеных пунктаў з ліквідацыяй неэфектыўных кацельняў);

павялічана колькасць аб'ектаў бытавога абслугоўвання ў раённых цэнтрах і сельскай мясцовасці (па аператыўных звестках Дзяржаўнага інфармацыйнага рэсурсу «Рэстр бытавых паслуг» Рэспублікі Беларусь, прырост склаў 1 237 аб'ектаў);

пачалося будаўніцтва смеццесартавальнага завода для г. Віцебска (мерапрыемства «стварэнне заводаў (вытворчасцяў) па сартаванні і (або) выкарыстанні цвёрдых камунальных адходаў і другасных матэрыяльных рэсурсаў, магутнасцяў па вытворчасці PRE/RDF-паліва, RDF-паліва»).

Па выніках года **зводны мэтавы паказчык «зніжэнне выдаткаў на аказанне жыллёва-камунальных паслуг насельніцтву не менш чым на 5% у супастаўных умовах да папярэдняга года» выканалі ў поўным аб'ёме ўсе заказчыкі:** Брэсцкі і Віцебскі аблвыканкам – 5,9 працэнта, Гомельскі аблвыканкам – 5,7, Гродзенскі аблвыканкам – 5,1, Мінскі аблвыканкам – 5,3, Магілёўскі аблвыканкам – 5,2, Мінскі гарвыканкам – 9,0.

Паводле інфармацыі адказных заказчыкаў, з **15 мэтавых паказчыкаў выканана ў поўным аб'ёме 7** (або 46,7 працэнта).

Па падпраграмах 1–6 (адказны заказчык Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі) з **11 мэтавых паказчыкаў выканана поўнасцю 4**.

Па падпраграме 7 «Развіццё электраэнергетыкі і газіфікацыі вёскі» (адказны заказчык Міністэрства энергетыкі) **2 мэтавыя паказчыкі выкананы**.

Па падпраграме 8 «Якасць і даступнасць бытавых паслуг» (адказны заказчык Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю) з **2 паказчыкаў выкананы 1**. Недавыкананы паказчык «*тэмп росту аб'ёмаў аказання бытавых паслуг да папярэдняга года ў супастаўных цэнах*» у Віцебскай, Гомельскай і Гродзенскай абласцях. Разам з тым паказчык «*прырост аб'ектаў бытавога абслугоўвання ў раённых цэнтрах і сельскай мясцовасці*» перавыкананы ў 49,5 разоў (у тым ліку і па ўказаных вышэй трох абласцях), што сведчыць аб някасным планаванні значэнняў асобных паказчыкаў.

З запланаваных 39 мерапрыемстваў у поўным аб'ёме (па кожнай з абласцей і г. Мінску) выканана 29 (74,4 працэнта).

Даведка.

Пры ацэнцы выканання паказчыкаў (мерапрыемстваў) у цэлым неабходнай умовай лічылася выкананне паказчыка (мерапрыемства) кожнай вобласцю і г.Мінскам.

На фінансаванне праграмы накіравана 2 153,1 млн. рублёў (100,5 працэнта ад плана), у тым ліку са сродкаў бюджэту 1 895,4 млн. рублёў (114,3 працэнта ад запланаванага), уласных сродкаў арганізацый – 64,2 млн. рублёў (25,2 працэнта ад плана), сродкаў аператара – 25,1 млн. рублёў (94,8 працэнта ад плана), плацяжоў насельніцтва – 145,9 млн. рублёў (101,3 працэнта ад плана), крэдытных рэсурсаў – 22,5 млн. руб. (38,6 працэнта ад плана).

Па ацэнцы адказнага заказчыка, рэалізацыя праграмы ў 2018 годзе з'яўляецца высокаэфектыўнай. **Рашэннем Камісіі эфектыўнасць рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы «Камфортнае жыллё і спрыяльнае асяроддзе» прызнана сярэдняй.**

У выніку выканання мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы «**Ахова навакольнага асяроддзя і ўстойлівае выкарыстанне прыродных рэсурсаў**» на 2016 – 2020 гады (адказны заказчык Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя):

забяспечаны прырост запасаў карысных выкапняў: нафта – 0,638 млн. тон пры заданні 0,6 млн. тон, прэсныя воды – 57,7 тыс. куб. метраў у суткі пры заданні 45 тыс. куб. метраў;

скараціўся аб'ём выкідаў парніковых газаў (да 91,4 млн. тон) і забруджвальных рэчываў у атмасфернае паветра ад стацыянарных і мабільных крыніц (склаў 1 238 тыс. тон і не перавысіў планавага значэння);

павялічана дакладнасць кароткатэрміновых прагнозаў надвор'я па абласных цэнтрах (93,2 працэнта пры планавых 91,2).

Дасягнута запланаванае значэнне ўсіх 7 зводных мэтавых паказчыкаў і 49 з 55 мэтавых паказчыкаў (без уліку паказчыкаў, якія ўлічаны як зводныя мэтавыя). Не ў поўнай меры выканана 6:

«прырост запасаў карысных выкапняў: пясок будаўнічы; пясок сілікатны; мяргельна-крэйдавыя пароды; гліна керамічная; каалін» – у сувязі з тым, што зніжана патрэба арганізацый краіны ў сыравіне;

«вывад з эксплуатацыі трансфарматараў, якія змяшчаюць поліхлараваныя біфенілы» (далей – ПХБ) – вывад гэтага абсталявання з эксплуатацыі (дэмантаж, замена на альтэрнатыўнае) патрабуе ўкладання вялікіх фінансавых сродкаў арганізацый, якія з'яўляюцца іх ўласнікамі (уладальнікамі).

Выкананы ўсе запланаваныя 199 мерапрыемстваў.

Фінансавое забеспячэнне праграмы склала **158,3 млн. рублёў** (136,1 працэнта ад плана), у тым ліку са **сродкаў рэспубліканскага бюджэту 33,3 млн. рублёў** (98,9 працэнта), **мясцовага бюджэту – 22,7 млн. рублёў** (119 працэнтаў).

Згодна з ацэнкай адказнага заказчыка, а таксама рашэннем Камісіі рэалізацыя Дзяржаўнай праграмы «Ахова навакольнага асяроддзя і ўстойлівае выкарыстанне прыродных рэсурсаў» у 2018 годзе з’яўляецца **высокаэфектыўнай**.

У ходзе рэалізацыі мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы па **пераадоленні наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС** на 2011 – 2015 гады і на перыяд да 2020 года (адказны заказчык Міністэрства па надзвычайных сітуацыях):

арганізавана бясплатнае харчаванне 118,7 тыс. навучэнцаў, якія атрымліваюць агульную базавую і сярэднюю адукацыю і пражываюць на тэрыторыі радыёактыўнага забруджвання;

забяспечаны ў неабходным аб’ёме мерапрыемствы па санаторна-курортным лячэнні і аздараўленні пацярпелых грамадзян: са 160 тыс. грамадзян, якія маюць права і магчымасць выехаць на лячэнне або аздараўленне, скарысталіся названай ільготай 97,7 тыс. грамадзян, у тым ліку 87,6 тыс. дзяцей;

прадастаўлены льготы грамадзянам у адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб сацыяльнай абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, іншых радыяцыйных аварыяў», выплачаны кампенсацыі спецыялістам, якія прыбылі на працу на тэрыторыю радыёактыўнага забруджвання пад заяўленую патрэбнасць (на суму 134,84 млн. руб.);

прайшлі агляд у арганізацыях аховы здароўя 1 471,4 тыс. чалавек, у тым ліку 249,4 тыс. дзяцей і падлеткаў, якія стаяць на дыспансерным уліку (усяго знаходзіцца на ўліку 1 493,5 тыс. чалавек).

Выкананы 4 з 4 зводных мэтавых паказчыкаў і 11 з 14 мэтавых паказчыкаў. Не дасягнуты запланаваныя значэнні паказчыкаў *«накрыццё выдаткаў на набыццё сродкаў хімічнай абароны»*, *«выкананне рамонтна-эксплуатацыйных работ на ўнутрыгаспадарчых меліярацыйных сетках»*, *«правядзенне радыялагічнага абследавання сельскагаспадарчых зямель»*.

Праграмай прадугледжана да **выканання 46 мерапрыемстваў, з якіх выканана ў поўным аб’ёме 44** (95,7 працэнта ад запланаваных), у тым ліку:

выкананы работы па радыяцыйным маніторынгу навакольнага асяроддзя, сельскагаспадарчых земляў і ляснога фонду, кантролі радыёактыўнага забруджвання харчовых прадуктаў, сельскагаспадарчай

сыравіны, аб'ектаў жыллёва-камунальнай гаспадаркі, нарыхтоўкі харчовай і лекава-тэхнічнай сыравіны;

здадзена ў эксплуатацыю 60 кватэр;

газифікаваны 1 681 жылы дом, пракладзена 38,3 км газаправодных і 3,9 км водаправодных сетак;

забяспечана вытворчасць жывёлагадоўчай і раслінаводчай прадукцыі, якая адпавядае рэспубліканскім і міжнародным нарматывам па змесце радыёнуклідаў (станоўчыя тэндэнцыі зніжэння вытворчасці харчовых прадуктаў, забруджаных радыёнуклідамі вышэй за дапушчальны ўзровень, пацверджаны дадзенымі радыяцыйнага кантролю);

уведзена ў эксплуатацыю станцыя абезжалезвання ў Чавускім раёне;

завершаны работы па рэканструкцыі Гомельскай дзіцячай абласной бальніцы, мадэрнізацыі фасада і сістэмы вентыляцыі педыятрычнага аддзялення для выходжвання неданошаных дзяцей дзіцячага корпуса Гомельскай абласной клінічнай бальніцы;

забяспечана рэканструкцыя дзіцячага аддзялення раённай бальніцы і прылеглай да яе тэрыторыі ў г. Ветка;

уведзены ў эксплуатацыю блок плавальных басейнаў у г. Ветка, завершаны работы па будаўніцтве спартыўнай залы і рэканструкцыі кацельні ў КУП ДРАЦ «Світанак» Пінскага раёна.

набыта 11 школьных аўтобусаў, 157 адзінак тэхналагічнага абсталявання, 61 адзінка медыцынскага абсталявання і 255 адзінак сельскагаспадарчай тэхнікі;

праведзены штогадовая рэспубліканская дабрачынная акцыя «Калядная ёлка – нашы дзеці», міжнародная сацыяльна-творчая праграма «У будучыню з надзеяй».

Фінансавое забеспячэнне праграмы склала 464,96 млн. рублёў са сродкаў бюджэту (98,8 працэнта ад плана), у тым ліку рэспубліканскага – 448,5 млн. рублёў (98,6 працэнта).

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, рэалізацыя праграмы ў 2018 годзе з'яўляецца высокаэфектыўнай. **Рашэннем Камісіі эфектыўнасць рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы па пераадоленні наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС таксама прызнана высокай.**

Рэалізацыя мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы «**Беларусь гасцінная**» на 2016 – 2020 гады (адказны заказчык Міністэрства спорту і турызму) у 2018 годзе дазволіла забяспечыць дасягненне значэння зводнага мэтавага паказчыка «*экспарт турыстычных паслуг*» у аб'ёме 230,5 млн. долараў ЗША (або 110,8 працэнта да плана). **Дасягнута запланаванае значэнне ўсіх 6 мэтавых паказчыкаў.**

Асноўныя вынікі рэалізацыі праграмы:

павелічэнне колькасці турыстаў і экскурсантаў, адпраўленых па маршрутах на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, на 3,2 працэнта ў параўнанні з 2017 годам (1 007,8 тысяч турыстаў і экскурсантаў);

павелічэнне колькасці замежных грамадзян, якія наведалі Рэспубліку Беларусь, на 10,7 працэнта ў параўнанні з папярэднім годам (4,8 млн. замежных грамадзян, або 103 працэнта да плана);

атэставана 106 экскурсаводаў і 32 гіды-перакладчыкі;

распрацавана 11 турысцка-экскурсійных маршрутаў (5 новых экскурсій, 2 абноўленыя, 4 перакладзены на кітайскую мову);

праведзена 39 маркетынговых мерапрыемстваў, накіраваных на прасоўванне турыстычнага патэнцыялу Рэспублікі Беларусь.

Прадугледжана выкананне 23 мерапрыемстваў, з якіх выканана ў поўным аб'ёме 20 (87 працэнтаў). Выкананне 3 мерапрыемстваў адказным заказчыкам ацэньваецца на высокім узроўні (80 працэнтаў): «9. Распрацоўка і ўкараненне інфармацыйных тэхналогій у экскурсійную дзейнасць: індывідуальнага тэхнічнага абсталявання для турыстаў (інфармацыйны аўдыягід), віртуальных тураў, 3D-панарам», «23. Рэалізацыя праекта «Belarus N» і «25. Рэалізацыя мерапрыемстваў па развіцці інклюзіўнага турызму, павелічэнні колькасці нумароў для людзей з абмежаванымі магчымасцямі ў гасцініцах і аналагічных сродках размяшчэння, санаторна-курортных і аздараўленчых арганізацыях, а таксама аграсядзібах».

Асвоена за 2018 год 2,3 млн. рублёў, з іх 1,6 млн. рублёў – сродкі рэспубліканскага, 0,61 млн. рублёў – мясцовых бюджэтаў (адпаведна 90,1 і 124,2 працэнта да плана).

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, а таксама **рашэннем Камісіі эфектыўнасць рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы «Беларусь гасцінная» прызнана высокай.**

Па выніках рэалізацыі мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы «**Малое і сярэдняе прадпрымальніцтва ў Рэспубліцы Беларусь**» на 2016 – 2020 гады (адказны заказчык Міністэрства эканомікі) у 2018 годзе **забяспечана выкананне пяці мэтавых паказчыкаў** (па аператыўных звестках²):

удзельная вага выручкі ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў, работ, паслуг суб'ектаў малога і сярэдняга прадпрымальніцтва ў агульным аб'ёме выручкі ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў, работ, паслуг (43,8 працэнта пры плане 41,2);

² Папярэдне. Канчатковая справаздача і аналіз ажыццяўляецца пасля прадстаўлення статыстычнай справаздачы (30 чэрвеня 2019 года).

колькасць юрыдычных асоб – суб'ектаў малога і сярэдняга прадпрымальніцтва на 1 тыс. занятых у эканоміцы (25,7 адзінкі пры плане 25,3).

колькасць індывідуальных прадпрымальнікаў на 1 тыс. занятых у эканоміцы (55,7 адзінкі пры плане 53,8 адзінак);

колькасць створаных юрыдычных асоб – суб'ектаў малога і сярэдняга прадпрымальніцтва на 1 тыс. дзеючых юрыдычных асоб – суб'ектаў малога і сярэдняга прадпрымальніцтва (87,5 адзінкі пры плане 81,3 адзінкі);

колькасць цэнтраў падтрымкі прадпрымальніцтва (105 адзінак пры плане 104 адзінкі).

Не атрымалася дасягнуць запланаваных значэнняў **двух зводных мэтавых паказчыкаў:**

удзельная вага валавай дабаўленай вартасці, створанай суб'ектамі малога і сярэдняга прадпрымальніцтва, у валавай дабаўленай вартасці (28,8 працэнта пры плане 31,9). Адною з прычын невыканання гэтага паказчыка з'яўляецца адставанне ад прагнознага значэння прыросту колькасці занятых у малым і сярэднім прадпрымальніцтве. На этапе прагназавання асноўных эканамічных паказчыкаў дзейнасці суб'ектаў малога і сярэдняга прадпрымальніцтва да 2020 года (у пачатку пяцігоддзя) прадугледжвалася, што за кошт аптымізацыі занятых у буйных, перш за ўсё прамысловых, арганізацыях, вызвалення работнікаў з бюджэтнай сферы, а таксама актывізацыі працэсаў раздзяржаўлення і прыватызацыі, адбудзеца ператок эканамічна актыўнага насельніцтва ў сектар малога і сярэдняга прадпрымальніцтва. Аднак прагнозна сцэнарый не рэалізаваўся на практыцы. Разам з тым варта адзначыць, што валавая дабаўленая вартасць аднаго занятага ў малым і сярэднім прадпрымальніцтве на ўзоўні адпаведнага паказчыка па рэспубліцы ў цэлым – 27,5 тыс. рублёў і 27,7 тыс. рублёў адпаведна;

удзельная вага занятых у мікраарганізацыях, малых і сярэдніх арганізацыях, а таксама індывідуальных прадпрымальнікаў і прыцягнутых імі наёмных асоб у агульнай колькасці занятых у эканоміцы (30,7 працэнта пры плане 32,9). У выніку прынятых мер па стымуляванні эканамічнай актыўнасці насельніцтва, легалізацыі ажыццяўлення прадпрымальніцкай дзейнасці асоб, якія рэалізуюць у інтарэсах спажыўцоў асобныя тавары (работы, паслугі) на несістэматычнай аснове, у 2018 годзе адбыўся рост колькасці (на 15 300 чалавек, або на 66,6 працэнта) фізічных асоб, якія ажыццяўляюць дзейнасць па заяўным прынцыпе. Пашырэнне пераліку відаў рамеснай дзейнасці спрыяла росту колькасці фізічных асоб, якія выплацілі збор за ажыццяўленне рамеснай дзейнасці, да 36,2 тыс. чалавек. Самазанятая грамадзяне, з'яўляючыся патэнцыяльнымі прадпрымальнікамі, аддалі перавагу «палегчанай» форме

ажыццяўлення эканамічнай дзейнасці, якая па фармальных прыметах адносіцца да прадпрымальніцкай. Колькасць самазанятых грамадзян (уключаючы ўладальнікаў аграэкасядзібаў) ацэньваецца на ўзроўні 5 працэнтаў ад агульнай колькасці занятых у малым і сярэднім прадпрымальніцтве. Акрамя таго, пры разліку зводнага мэтавага паказчыка не ўлічваецца сярэдняя колькасць грамадзян, якія выконвалі працу па грамадзянска-прававых дагаворах (па выніках 2018 года гэта 81,8 тыс. чалавек);

а таксама **двух мэтавых паказчыкаў:**

колькасць інкубатораў малога прадпрымальніцтва (факт – 25 інкубатораў, план – 30). Невыкананне звязана з тым, што дзеючыя інкубатары малога прадпрымальніцтва павялічылі арэндныя плошчы, якія раней былі на рамонце (амаль на 1 000 кв. м), або стварылі філіялы, якія не ўлічваюцца як самастойная юрыдычныя асобы (таксама дадаткова ўведзена каля 1 000 кв. м). Улічваючы нязначную дынаміку росту колькасці суб'ектаў прадпрымальніцкай дзейнасці ў 2018 годзе, прапанаваныя інкубатарамі офісныя і вытворчыя памяшканні перавышаюць наяўную патрэбу;

колькасць праведзеных цэнтрамі падтрымкі прадпрымальніцтва навучальных курсаў (3 205, план – 3 410 курсаў). Попыт на паслугі цэнтраў падтрымкі прадпрымальніцтва знізіўся на фоне актыўна праведзенай на працягу года інфармацыйна-растлумачальнай працы на рэспубліканскім, абласным і рэгіянальным узроўнях, павышэння эфектыўнасці работы абласных і раённых саветаў па развіцці прадпрымальніцтва, напаяўняльнасці афіцыйных сайтаў даведачна-метадычнымі матэрыяламі.

Праграмай **прадугледжвалася рэалізацыя 29 мерапрыемстваў**, з якіх у **поўным аб'ёме выканана 24**, у тым ліку:

зацверджана Стратэгія развіцця малога і сярэдняга прадпрымальніцтва «Беларусь – краіна паспяховага прадпрымальніцтва» на перыяд да 2030 года, якая ўяўляе сабой кансалідаваную пазіцыю дзяржавы, бізнес-супольнасці, навуковых і экспертных колаў па вызначэнні рэгуляторных падыходаў да ажыццяўлення прадпрымальніцкай дзейнасці;

працягвалася рэалізацыя Плана дзеянняў па паляпшэнні рэйтынговых пазіцый Рэспублікі Беларусь у справаздачы Сусветнага банка «Вядзенне бізнесу» (у справаздачы «Вядзенне бізнесу 2019» Беларусь заняла 37-е месца сярод ахопленых даследаваннем 190 дзяржаў, годам раней займала 38-е);

аказвалася дзяржаўная фінансавая падтрымка суб'ектам малога прадпрымальніцтва за кошт сродкаў рэспубліканскага і мясцовага бюджэтаў, а таксама сродкаў Беларускага фонду фінансавай падтрымкі прадпрымальнікаў (у адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 21 мая 2009 г. № 255);

ажыццўлялася аказанне фінансавай падтрымкі суб'ектаў МСП шляхам прадастаўлення ААТ «Банк развіцця Рэспублікі Беларусь»

партнёрам (банкам і лізінгавым арганізацыям) рэсурсаў для наступнага фінансавання дзейнасці суб'ектаў МСП;

створана 6 цэнтраў падтрымкі прадпрымальніцтва на тэрыторыі раёнаў з колькасцю насельніцтва звыш 30 тыс. чалавек.

З мэтай далейшага ўдасканалення ўмоў вядзення бізнесу падрыхтаваны праекты ўказаў Кіраўніка дзяржавы, якімі прадугледжана:

скарачэнне колькасці ліцэнзуемых відаў дзейнасці, спрашчэнне патрабаванняў і ўмоў іх ажыццяўлення, выдачу ліцэнзій выключна ў электронным фармаце;

запуск у эксплуатацыю адзінага электроннага рэестра адміністрацыйных працэдур, а таксама агульную аптымізацыю рэгулюючага ўздзеяння адміністрацыйных працэдур на ўмовы вядзення прадпрымальніцкай дзейнасці.

На фінансаванне праграмы накіравана 214,1 млн. рублёў (183,9 працэнта ад плана), у тым ліку:

са сродкаў рэспубліканскага бюджэту – 2,3 млн. рублёў (94,8 працэнта ад планавага аб'ёму);

з бюджэтаў абласцей і г. Мінска – 6,2 млн. рублёў (47,7 працэнта ад плана) з улікам сродкаў, размешчаных у банкаўскія дэпазіты для рэалізацыі Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 21 мая 2009 г. № 255 «Аб некаторых мерах дзяржаўнай падтрымкі малога прадпрымальніцтва»;

уласныя сродкі Беларускага фонду фінансавай падтрымкі прадпрымальнікаў – 1,3 млн. рублёў (132,1 працэнта ад планавага аб'ёму);

сродкі ААТ «Банк развіцця Рэспублікі Беларусь» – 204,2 млн. рублёў (204,2 працэнта ад планавага аб'ёму);

іншыя крыніцы (сродкі міжнароднай тэхнічнай дапамогі) – 0,07 млн. рублёў (116,8 працэнта ад планавага аб'ёму).

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, рэалізацыя праграмы ў 2018 годзе з'яўляецца эфектыўнай. **Рашэннем Камісіі рэалізацыя Дзяржаўнай праграмы «Малое і сярэдняе прадпрымальніцтва ў Рэспубліцы Беларусь» прызнана сярэднеэфектыўнай.**

У працэсе рэалізацыі мерапрыемстваў **Дзяржаўнай праграмы па развіцці і ўтрыманні аўтамабільных дарог у Рэспубліцы Беларусь на 2017 – 2020 гады (адказны заказчык Міністэрства транспарту і камунікацый):**

узведзена і рэканструявана 45,69 км рэспубліканскіх дарог, у тым ліку: узведзена і рэканструявана па параметрах I катэгорыі 35,2 км аўтамабільнай дарогі М-6 Мінск – Гродна – мяжа Рэспублікі Польшча (Брузгі), км 57 – км 211, а таксама 8,82 км дарогі Р-23 Мінск – Мікашэвічы, км 102 – км 110,7; пераведзена ў больш высокую катэгорыю

1,67 км дарог Р-41 Слонім – Масты – Свідзель – мяжа Літоўскай Рэспублікі (Парэчча), км 103 – км 105;

рэканструявана 931,86 паг. м мастоў і пуцэправодаў: пуцэправод праз чыгунку на аўтамабільнай дарозе Р-41 Слонім – Масты – Свідзель – мяжа Літоўскай Рэспублікі (Парэчча), км 104,3; мост праз р. Прыпяць на км 17,07 аўтамабільнай дарогі Р-88 Жыткавічы – Давыд-Гарадок – мяжа Літоўскай Рэспублікі (Парэчча);

праведзены рамонт і рэканструкцыя 2 161,37 км мясцовых дарог.

Даведка.

Кіраўніком дзяржавы пастаўлена задача па рамонце і рэканструкцыі не менш за 7 000 км мясцовых дарог да 2021 года. За 2017 – 2018 гады адрамантавана 3 618,67 км мясцовых дарог (51,7 працэнта ад усяго задання).

Па выніках года дасягнуты ў поўным аб’ёме планавыя значэнні 2 з 2 зводных мэтавых паказчыкаў і 17 з 18 мэтавых паказчыкаў.

Запланавана выкананне 19 мерапрыемстваў у частцы паляпшэння якасных паказчыкаў аўтамабільных дарог агульнага карыстання. У поўным аб’ёме выканана 18 мерапрыемстваў.

На фінансаванне праграмы накіравана 1 315,0 млн. рублёў (94,4 працэнта ад запланаванага аб’ёму), у тым ліку са сродкаў рэспубліканскага бюджэту 808,8 млн. рублёў, мясцовых бюджэтаў – 162,8 млн. рублёў (101,1 і 103,4 працэнта ад планавага аб’ёму).

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, рэалізацыя праграмы ў 2018 годзе з’яўляецца эфектыўнай. **Рашэннем Камісіі рэалізацыя Дзяржаўнай праграмы па развіцці і ўтрыманні аўтамабільных дарог у Рэспубліцы Беларусь прызнана эфектыўнай.**

Асноўныя вынікі рэалізацыі **Дзяржаўнай праграмы развіцця фармацэўтычнай прамысловасці ў Рэспубліцы Беларусь на 2016 – 2020 гады** (адказны заказчык Міністэрства аховы здароўя):

зарэгістравана 10 лекавых сродкаў розных фармакатэрапеўтычных груп (імунадэпрэсанты, проціпухлінныя, проціязвенныя і г. д.);

укаранёна ў вытворчасць 5 імпартазамышчальных лекавых сродкаў; выпушчана фармацэўтычнай прадукцыі, створанай у межах гэтай праграмы, па 22 найменнях лекавых сродкаў у аб’ёме 9,3 млн. рублёў (у 2017 годзе – 7,24 млн. рублёў).

Па двух зводных мэтавых паказчыках зафіксаваныя наступныя вынікі:

«доля айчынных лекавых сродкаў на ўнутраным рынку ў вартасным выражэнні» – 53,7 працэнта пры заданні ў 53 працэнты;

«доля экспарту ў агульным аб’ёме вытворчасці лекавых сродкаў» – 27,8 працэнта пры плане 32 працэнты.

Прычыны невыканання:

падзенне курсу расійскага рубля (пастаўкі ў Расійскую Федэрацыю складаюць больш за 70 працэнтаў ад агульнага аб'ёму экспарту), а таксама зніжэнне на расійскім рынку ўзроўню цэн на антыбіётыкі, якое прывяло да падзення долі экспарту ў аб'ёме вытворчасці фармацэўтычнай прадукцыі;

непадаўжэнне асобных сертыфікатаў на адпаведнасць патрабаванням GMP, якое прывяло да зрыву паставак у шэраг краін (Румынія, Украіна, В'етнам і іншыя рынкі);

узмацненне жорсткасці патрабаванняў рэгуляторных органаў на некаторых рынках (Азербайджан, Малдова, В'етнам).

Дасягнута планавая значэнне адзінага мэтавага паказчыка па колькасці распрацаваных нарматыўных прававых актаў (інструкцый) у галіне распрацоўкі, вытворчасці і кантролю якасці гатовых лекавых сродкаў і фармацэўтычных субстанцый (факт – 12 нарматыўных прававых актаў пры заданні 12).

Усе 53 запланаваныя мерапрыемствы выкананы ў поўным аб'ёме.

Фінансавая забеспячэнне праграмы склала 3,83 млн. рублёў (130,9 працэнта ад плана), у тым ліку: з рэспубліканскага бюджэту накіравана 0,93 млн. рублёў (100,0 працэнтаў ад плана); за кошт уласных сродкаў заказчыкаў і выканаўцаў мерапрыемстваў – 2,895 млн. рублёў (145,4 працэнта ад плана).

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, эфектыўнасць рэалізацыі праграмы ў 2018 годзе з'яўляецца здавальняючай. **Рашэннем Камісіі эфектыўнасць рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы развіцця фармацэўтычнай прамысловасці і ўсіх яе падпраграм прызнана сярэдняй.**

Па выніках рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы «**Навукаёмістыя тэхналогіі і тэхніка**» на 2016 – 2020 гады (адказны заказчык Нацыянальная акадэмія навук Беларусі) атрымалася дасягнуць **наступных вынікаў:**

створаны значныя аб'екты інавацыйных біятэхналогій (у сельскай гаспадарцы, медыцыне і інш.), па выніках якіх атрымана 4 патэнты Рэспублікі Беларусь і пададзена адна заяўка на яго атрыманне;

створана 4 новыя вытворчасці з укараненнем найноўшых тэхналогій, 1 мадэрнізавана, распрацавана 7 новых тэхналогій, 6 дэталей і адзінак абсталявання і іншае;

ажыццяўляўся маніторынг палярных раёнаў Зямлі, што спрыяла назапашванню навуковай інфармацыі аб стане навакольнага асяроддзя Антарктыды, забеспячэнню захавання доўгатэрміновых інтарэсаў нашай краіны ў паўднёвай палярнай вобласці Зямлі;

створаны 2 новыя гатункі пладовых культур (вінаграду і глогу); папоўнілася на 44 адзінкі раслін калекцыя генетычных рэсурсаў;

забяспечаны колькасны рост калекцыйных фондаў Цэнтральнага батанічнага саду (на 6 працэнтаў);

павялічаны ў 9 разоў аб'ём выпуску інавацыйнай прадукцыі (саджанцы, атрыманыя ў культуры in vitro);

працягнутая работа па стварэнні і развіцці беларускай касмічнай сістэмы дыстанцыйнага зандзіравання Зямлі, развіцці геадэзічнай і картаграфічнай дзейнасці на аснове касмічных тэхналогій (у частцы стварэння дыстанцыйнай асновы лічбавых геалагічных карт тэрыторыі Рэспублікі Беларусь для выкарыстання пры правядзенні дзяржаўнай геалагічнай здымкі новага пакалення, сістэмы комплекснага маніторынгу расліннага покрыва асабліва ахоўных прыродных тэрыторый і г. д.);

забяспечана навуковае суправаджэнне развіцця атамнай энергетыкі ў рэспубліцы з мэтай абгрунтавання бяспекі і эканамічнай эфектыўнасці працы Беларускай АЭС (у тым ліку работы рэактара, павышэння бяспекі яго функцыянавання ў экстранных сітуацыях, распрацаваны метадычныя матэрыялы і тэставая праграма для ацэнкі спрацоўвання аварыйнай абароны для аналітычных трэнажораў пры аварыйных працэсах на АЭС);

удасканалены дыягнастычныя сродкі, якія прымяняюцца ў рэспубліцы, рэагенты і расходныя матэрыялы для правядзення клінічных і біяхімічных даследаванняў, у выніку пастаўленых заданняў выраблена 9 узораў дыягностыкумаў, распрацаваны тэхналогіі вытворчасці па 3 і зацверджана навукова-тэхнічная дакументацыя па 19.

Праграмай прадугледжана да выканання 199 мерапрыемстваў, з якіх выкананы ў поўным аб'ёме 189 мерапрыемстваў (95 працэнтаў).

З 54 паказчыкаў, якія характарызуюць рашэнне задач, запланаванага значэння дасягнуў 51 мэтавы паказчык.

Даведка.

Зводны мэтавы паказчык праграмы ўяўляе сабой ступень дасягнення ўсіх мэтавых паказчыкаў падпраграм.

Не выкананы ў поўным аб'ёме два мэтавыя паказчыкі падпраграмы 2: узровень дабаўленай вартасці на аднаго работніка на вытворчасцях, створаных у межах падпраграмы 2 «Асваенне ў вытворчасці новых і высокіх тэхналогій», у адносінах да сярэдняга ўзроўню дабаўленай вартасці ў краінах Еўрапейскага саюза на адпаведным відзе эканамічнай дзейнасці (выкананы на 92 працэнта);

доля дабаўленай вартасці ў агульным аб'ёме рэалізацыі прадукцыі, работ (паслуг) (выкананы на 75 працэнтаў).

Не выкананы паказчык «заяўка Рэспублікі Беларусь на ўзгадненне статусу кансультатывага боку дагавора аб Антарктыцы» на падпраграме 3 «Маніторынг палярных раёнаў Зямлі, стварэнне Беларускай антарктычнай станцыі і забеспячэнне дзейнасці палярных экспедыцый».

Асвоена 44,04 млн. рублёў, або 92 працэнта ад плана, у тым ліку за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту – 31,5 млн. рублёў, з іх са

сродкаў рэспубліканскага цэнтралізаванага інавацыйнага фонду – 11,5 млн. рублёў, уласных сродкаў – 12,5 млн.рублёў.

Па ацэнцы адказнага заказчыка, а таксама рашэннем Камісіі эфектыўнасць рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы развіцця фармацэўтычнай прамысловасці ў Рэспубліцы Беларусь прызнана высокай.

У ходзе выканання мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы **развіцця лічбавай эканомікі і інфармацыйнага грамадства на 2016 – 2020 гады** (адказны заказчык Міністэрства сувязі і інфарматызацыі):

забяспечаны рост абанентаў стацыянарнага шырокапалоснага доступу да сеткі інтэрнэт са значэння 33,2 абанентаў на 100 жыхароў у 2017 годзе да 33,7 у 2018 годзе;

забяспечаны рост абанентаў бесправаднага шырокапалоснага доступу да сеткі інтэрнэт са значэння 75,8 абанента на 100 жыхароў у 2017 годзе да 86,1 у 2018 годзе;

уведзена ў эксплуатацыю 6,46 тыс. км валаконна-аптычных ліній сувязі па тэхналогіі GPON, што дазволіла ў 2018 годзе падключыць 491,6 тыс. абанентаў да сучасных паслуг сувязі і сэрвісаў на высокіх хуткасцях (усяго колькасць абанентаў склала 2,2 млн.);

уведзены ў эксплуатацыю 815 базавых станцый адзінай сеткі LTE, што дало магчымасць павялічыць ахоп насельніцтва паслугамі сотавай рухомай электрасувязі стандарту LTE з 68,5 працэнтаў да 75,7 працэнта;

працягваліся работы па стварэнні Беларускай інтэграванай сэрвісна-разліковай сістэмы, нацыянальнага партала адкрытых даных, аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы «Міжведамаснае ўзаемадзеянне», па развіцці дзяржаўнай сістэмы кіравання адкрытымі ключамі праверкі электроннага лічбавага подпісу, Агульнадзяржаўнай аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы;

праведзена закупка абсталявання для абанентаў паслугі «Разумны дом» (з моманту ўводу гэтай паслугі ў эксплуатацыю колькасць абанентаў склала 42,5 тысячы, з іх у 2018 годзе падключана 27,2 тысячы);

падключана да пілотнай зоны функцыянавання сістэмы абарачэння электронных рэцэптаў 470 устаноў аховы здароўя, 1 786 дзяржаўных і 594 камерцыйных аптэкі (у 2017 годзе – 187 арганізацый).

Даведка.

Доля ўрачоў, якія маюць магчымасць выпіскі рэцэптаў у электронным фармаце, у амбулаторна-паліклінічных арганізацыях краіны склала 75 працэнтаў.

16,8 працэнта адміністрацыйных працэдур у дачыненні да юрыдычных асоб ажыццяўляюцца ў электронным выглядзе;

распрацаваны эскізны праект Рэспубліканскага інфармацыйна-адукацыйнага асяроддзя, выканана навукова-даследчая праца па стварэнні

праграмна-метадычнага забеспячэння Дзяржаўнай інфармацыйнай сістэмы «Рэгістр навучэнцаў устаноў дашкольнай, агульнай сярэдняй, прафесійна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай і вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь».

Дасягнута запланаванае значэнне 3 з 3 зводных мэтавых паказчыкаў і 5 мэтавых паказчыкаў з 8. Не дасягнуты запланаваныя значэнні па 3 паказчыках:

«доля адміністрацыйных працэдур, якія ажыццяўляюцца ў дачыненні да юрыдычных асоб у электронным выглядзе. Мінсвязі» (16,8 працэнта пры плане 25);

«доля ўстаноў адукацыі, ахопленых праектам «Электронная школа». Мінадукацыя» (пры плане 25 працэнтаў факт – 16,4 працэнта, што адпавядае ўзроўню папярэдняга года);

«доля мытных дэкларацый, пададзеных у электронным выглядзе. Дзяржаўны мытны камітэт». Адпаведнае мерапрыемства ўключана ў праграму ў лістападзе 2018 года, фінансавыя сродкі на яго рэалізацыю выдзелены Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 28 снежня 2018 года № 504 «Аб дзяржаўным пазабюджэтным фондзе», у сувязі з чым правядзенне працэдуры закупкі перанесена на 2019 год.

Прадугледжана да выканання 58 мерапрыемстваў, з якіх выканана ў поўным аб'ёме 28.

Фінансавое забеспячэнне праграмы склала 352,97 млн. рублёў (123,4 працэнта ад плана), у тым ліку са сродкаў рэспубліканскага бюджэту **17,5 млн. рублёў** (69,0 працэнтаў ад планавага аб'ёму). Перарасход сродкаў (80,1 млн. рублёў) звязаны з тым, што нявыкарыстаныя ў 2017 годзе сродкі дзяржаўнага пазабюджэтнага фонду ўніверсальнага абслугоўвання Мінсвязі накіраваны на фінансаванне работ у 2018 годзе.

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, праграма рэалізавана ў 2018 годзе з высокай эфектыўнасцю. **Рашэннем Камісіі эфектыўнасць рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы развіцця лічбавай эканомікі і інфармацыйнага грамадства прызнана сярэдняй.**

Па выніках рэалізацыі мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы «**Энергазберажэнне**» на 2016 – 2020 гады (адказны заказчык Дзяржаўны камітэт па стандартызацыі) **дасягнуты планавыя значэнні абодвух мэтавых паказчыкаў і 1 зводнага мэтавага паказчыкаў з 2:**

«доля мясцовых паліўна-энергетычных рэсурсаў (далей – ПЭР) у валавым спажыванні ПЭР» – 15,5 працэнта пры плане ў 14,7 працэнта (на 1 студзеня 2019 года);

«доля аднаўляльных крыніц энергіі ў валавым спажыванні ПЭР» – 6,1 працэнта (план – 6,0 працэнта);

«аб'ём эканоміі ПЭР за кошт рэалізацыі энергазберагальных мерапрыемстваў» – 921,1 тыс. т.у.п. (план – 900 тыс. т.у.п.).

Пры гэтым **запланаванае значэнне зводнага мэтавага паказчыка «зніжэнне энергаёмістасці ВУП» не дасягнута**: энергаёмістасць валавага ўнутранага прадукта вырасла да ўзроўню 2017 года на 1,5 працэнта замест запланаванага росту на 1,0 працэнт. Фактычнае значэнне гэтага паказчыка абумоўлена двума ключавымі фактарамі:

ростам спажывання ПЭР у сувязі з поўнай адмовай Рэспублікі Беларусь ад імпарту электраэнергіі (на 3,7 працэнта, г.зн. у межах планавых значэнняў);

ростам спажывання нафтапрадуктаў насельніцтвам і ў якасці сыравіны на вытворчасць непаліўнай прадукцыі на 11,8 працэнта (нерэгулюемая частка валавага спажывання ПЭР).

У адпаведнасці з агульным комплексам энергазберагальных мерапрыемстваў **выконвалася 6 мерапрыемстваў, 5 з якіх выканана поўнасцю**. У тым ліку:

уведзена ў эксплуатацыю 21 энергакрыніца, якія працуюць на мясцовых ПЭР, сумарнай цеплавой магутнасцю 79,8 МВт (пры гэтым запланавана да ўводу ў эксплуатацыю 23 энергакрыніцы сумарнай цеплавой магутнасцю 87,8 МВт);

уведзена ў эксплуатацыю 12 ветраэнергетычных устаноў сумарнай магутнасцю 16,8 МВт, 1 сонечная электрастанцыя магутнасцю 3,6 МВт, 5 біягазавых устаноў сумарнай магутнасцю 5,0 МВт;

забяспечана эканомія 113,8 тыс. т.у.п. светлых нафтапрадуктаў.

Рэсурснае забеспячэнне праграмы ажыццяўлялася за кошт сродкаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, крэдытных рэсурсаў, уласных сродкаў і іншых крыніц, і склала 1 371,15 млн. рублёў (62,1 працэнта ад плана), з іх:

з рэспубліканскага бюджэту накіравана 96,17 млн. рублёў (133,7 працэнта ад плана). Прычына перавышэння запланаванага аб'ёму – фінансаванне мерапрыемстваў па рэканструкцыі, замене, тэхнічным перааснашчэнні цеплавых сетак у межах іншых дзяржаўных праграм;

з мясцовых бюджэтаў – 245,48 млн. рублёў (73,4 працэнта ад плана);

за кошт крэдытных рэсурсаў – 398,94 млн. рублёў (64,3 працэнта ад плана). Недастатковасць прыцягнення для фінансавання мерапрыемстваў крэдытных рэсурсаў банкаў звязана з высокай закрэдытаванасцю прадпрыемстваў рэальнага сектара эканомікі;

за кошт уласных сродкаў заказчыкаў і выканаўцаў мерапрыемстваў – 552,83 млн. рублёў (55,3 працэнта ад плана);

за кошт іншых крыніц, у тым ліку пазабюджэтных цэнтралізаваных інвестыцыйных фондаў, – 77,72 млн. рублёў (41,9 працэнта ад плана).

На фінансавое забеспячэнне праграмы накіравана 27,5 млн. рублёў (125,6 працэнта ад запланаванага аб'ёму) са сродкаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў.

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, рэалізацыя праграмы «Энергазберажэнне» ў 2018 годзе з'яўляецца сярэднеэфектыўнай. Камісія пагадзілася з ацэнкай.

Асноўнымі вынікамі рэалізацыі мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы «**Будаўніцтва жылля**» на 2016 – 2020 гады (адказны заказчык Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва) па выніках 2018 года з'яўляюцца:

павелічэнне ўзроўню забяспечанасці насельніцтва жыллём у разліку на аднаго жыхара да 27,3 кв. метраў;

увядзенне ў эксплуатацыю 3 966,1 тыс. кв. метраў жылля, у тым ліку з дзяржаўнай падтрымкай – 999,341 тыс. кв. метраў;

стрымліванне кошту 1 кв. метра, які будзецца з дзяржаўнай падтрымкай (без уліку індыўідуальных забудоўшчыкаў), на ўзроўні 842 рублёў (план – не больш за 923,16 рублёў);

давядзенне да 43,5 працэнта долі індыўідуальнага жыллёвага будаўніцтва ў агульным аб'ёме жыллёвага будаўніцтва (план – 41 працэнт).

Дасягнута планавае значэнне зводнага мэтавага паказчыка «ўзровень забяспечанасці насельніцтва жыллём у разліку на аднаго жыхара» і 4 мэтавых паказчыкаў з 7. Не выкананы 3 мэтавыя паказчыкі:

«аб'ём уводу ў эксплуатацыю жылля за кошт усіх крыніц фінансавання» – 99,2 працэнта ад плана, пры гэтым план уводу жылля не выкананы ў трох рэгіёнах (Гродзенская вобласць, г. Бабруйск Магілёўскай вобласці, г. Мінск);

«доля пазабюджэтных крыніц фінансавання ў агульным аб'ёме фінансавання будаўніцтва жылля» – 98,7 працэнта ад плана. Недасягненне планавага значэння паказчыка абумоўлена тым, што фактычны аб'ём уласных сродкаў насельніцтва для будаўніцтва жылля меншы за прагнозы;

«доля участкаў для індыўідуальнага жыллёвага будаўніцтва, забяспечаных мінімальна неабходнай інжынернай і транспартнай інфраструктурай (электразабеспячэннем, водазабеспячэннем, вулічна-дарожнай сеткай – вуліцамі з праезнай часткай з пакрыццём з пясчана-жвіровай сумесі), у агульнай колькасці выдзеленых зямельных участкаў для індыўідуальнага жыллёвага будаўніцтва ў рэгіёне за год» – 96 працэнтаў ад плана. Невыкананне звязана з прыярытэтнасцю развіцця інфраструктуры шматкватэрных жылых дамоў, а таксама сезоннасцю работ па будаўніцтве аб'ектаў інжынернай і транспартнай інфраструктуры (некаторыя аб'екты перанесены на 2019 год для заканчэння работ у перыяд спрыяльнага надвор'я).

Даведка.

Аналіз выканання за 2016 – 2018 гады апошняга мэтавага паказчыка ў абласным разрэзе паказвае на яго сістэматычнае невыкананне Гродзенскім і Мінскім аблвыканкамамі (у 2018 годзе – адпаведна 43,8 і 86,3 працэнта да плана).

Прадугледжана выкананне 19 мерапрыемстваў, выкананы ў поўным аб’ёме 11 (57,9 працэнта).

На фінансаванне праграмы накіравана **5 096,0 млн. рублёў** (98,66 працэнта ад плана), у тым ліку **за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту – 449,2 млн. рублёў, мясцовых бюджэтаў – 562,2 млн. рублёў**, уласных сродкаў арганізацый, падпарадкаваных Мінсвяззі, – 7,9 млн. рублёў, сродкаў насельніцтва – 2 874,0 млн. рублёў, сродкаў арганізацый (уключаючы пазыкі, замежныя крыніцы) – 522,2 млн. рублёў, крэдытных рэсурсаў – 680,5 млн. рублёў.

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, а таксама **рашэннем Камісіі эфектыўнасць рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы «Будаўніцтва жылля» прызнана сярэдняй.**

У ходзе рэалізацыі мерапрыемстваў **Дзяржаўнай праграмы развіцця транспартнага комплексу Рэспублікі Беларусь на 2016 – 2020 гады** (адказны заказчык Міністэрства транспарту і камунікацый) у 2018 годзе:

пачаліся рэгулярныя палёты з Мінска па чатырох кірунках: Казань, Растоў, Кішынёў, Варонеж;

Нацыянальным аэрапортам Мінск заключаны дагавор з авіякампаніяй «Finnair», якая выконвае палёты па маршруце Мінск – Хельсінкі 2 разы на тыдзень;

завершана рэалізацыя 3-га этапу інвестыцыйнага праекта «Набыццё ва ўласнасць ААТ «Авіякампанія «Белавія» трох паветраных судоў Embraer-175/195», эксплуатацыя якіх дазволіла знізіць выдаткі на 10,8 млн. руб.;

завершана будаўніцтва другой узлётна-пасадачнай паласы ў Нацыянальным аэрапорце Мінск;

завершана першая чарга інвестыцыйнага праекта па рэканструкцыі аэрадрома Орша – капітальны рамонт штучнай узлётна-пасадачнай паласы з патрульнай дарогай і агароджамі;

вялася праца па ліквідацыі вузкіх месцаў на ўнутраных водных шляхах – рэканструкцыя суднаходнага шлюза № 3 «Рагадошч» усходняга схілу Дняпра-Бугскага канала;

праводзіліся работы па ўзвядзенні доўгачасовых выпраўленчых збудаванняў для паляпшэння узроўневага рэжыму ракі Прыпяць;

выконваліся работы па будаўніцтве прычалаў мінеральна-будаўнічых грузаў рачнога порта за межамі г. Брэста (Ямна);

абнаўляўся рухомы састаў: набылі 20 адзінак пасажырскіх вагонаў (чыгуначны транспарт), а таксама 383 аўтобусы, 14 тралейбусаў, 12 электробусаў (гарадскі транспарт);

аптымізавана 930 маршрутаў гарадскіх і прыгарадных аўтамабільных перавозак пасажыраў у рэгулярных зносінах (эканамічны эфект ацэньваецца ў 4,9 млн. рублёў);

удасканаліваліся тэхнічныя сродкі аўтаматызаванага кіравання рухам транспартных сродкаў гарадскога электрычнага транспарту і аўтобусаў на маршрутах гарадскіх і прыгарадных перавозак пасажыраў у рэгулярных зносінах.

Даведка.

ГП «Мінсктранс» укараніў аўтаматызаваную сістэму кіравання руху аўтобусаў, электробусаў, тралейбусаў і трамваяў на аснове сучасных тэхнічных сродкаў (навігацыйнымі тэрміналамі абсталявана 100 працэнтаў рухомага саставу). У Брэсцкай вобласці аўтатранспартнымі арганізацыямі ў межах эксплуатацыі аўтаматызаваных сістэм дыспетчарскага кіравання рухам GPS-навігацыяй абсталявана 818 аўтобусаў (98,2 працэнта ад агульнай колькасці аўтобусаў), у Магілёўскай вобласці такімі сістэмамі абсталявана 789 транспартных сродкаў, Брэсцкай вобласці – 700, у Віцебскай – 901, у Гомельскай – 948, у Мінскай – 1 276.

3 прадугледжаных да выканання 78 мерапрыемстваў у межах выдзеленага фінансавання выканана ў поўным аб'ёме 56 мерапрыемстваў (71,8 працэнта).

Дасягнуты планавыя значэнні 2 зводных мэтавых паказчыкаў з 2: «*грузаабарот*» – 123,5 працэнта да ўзроўню 2015 года пры заданні 102,4 працэнта; «*пасажыраабарот*» – 106,9 працэнтаў да ўзроўню 2015 года пры заданні 100,5 працэнта.

3 18 мэтавых паказчыкаў у поўным аб'ёме выканана 13 (72,2 працэнта). Не выкананы наступныя паказчыкі:

«*пасажыраабарот на чыгуначным транспарце*» – 87,3 працэнта да 2015 г. (пры плане 88,3 працэнта) па прычыне падзення попыту на перавозкі пасажыраў на рэгіянальных лініях эканомкласа, міжрэгіянальных лініях, а таксама па транзітных перавозках, што абумоўлена сацыяльна-эканамічнымі фактарамі (пераразмеркаванне пасажыраў на асабісты аўтатранспарт і маршрутнае таксі; пашырэнне маршрутаў авіяперавозчыкаў; набліжэнне аб'ектаў гандлю, бытавога абслугоўвання насельніцтва да месца жыхарства і інш.);

«*аб'ём знешнегандлёвых перавозак на водным транспарце*» – 400 тон (пры плане 10 500 тон) па прычыне таго, што фактычныя глыбіні на ўкраінскім участку ракі Прыпяць не дазволілі ў навігацыйны перыяд 2018 года ажыццяўляць знешнегандлёвыя перавозкі;

«*колькасць судоў, зарэгістраваных у Дзяржаўным рэестры марскіх судоў Рэспублікі Беларусь*» – 7 пры плане 10 судоў;

«грузаабарот на наветраным транспарце» – 97,4 працэнта да 2015 года (пры плане 115,5 працэнта), што звязана з працэдурай аўтарызацыі авіякампаніі як аператара трэціх краін для палётаў у Еўрасаюз, адсутнасцю дазволу на палёты ў ААЭ, пераносам заказчыкамі часткі чартэрнай праграмы на 2019 год;

«сярэдні ўзрост парку пасажырскіх наветраных судоў» – 14,1 года (пры плане 13 гадоў).

На **фінансаванне праграмы** накіравана **1 300,8 млн. рублёў** (98,9 працэнта ад плана), у тым ліку **са сродкаў рэспубліканскага бюджэту – 84,5 млн. рублёў** (177,5 працэнта ад планавага аб'ёму), **мясцовых бюджэтаў – 627,5 млн. рублёў** (102,2 працэнта).

Згодна з ацэнкай адказнага заказчыка, рэалізацыя **Дзяржаўнай праграмы развіцця транспартнага комплексу Рэспублікі Беларусь ў 2018 годзе з'яўляецца высокаэфектыўнай. Рашэннем Камісіі эфектыўнасць рэалізацыі дадзенай праграмы прызнана сярэдняй.**

Падчас рэалізацыі мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы «**Беларускі лес**» на 2016 – 2020 гады (адказны заказчык Міністэрства лясной гаспадаркі):

павялічана лясістасць тэрыторыі краіны да 39,8 працэнтаў, узрасла плошча пакрытых лесам земляў да 8260,9 тыс. га, вырас сярэдні запас лясных насаджэнняў да 205 куб. метраў на 1 гектар, дасягнуў 267 куб. м на 1 гектар запас саспелых і перастойных насаджэнняў, што сведчыць аб станоўчай дынаміцы асноўных паказчыкаў лесагаспадарчай дзейнасці;

павялічана доля пасеву і пасадкі лясных культур на генетыка-селекцыйнай аснове (50,2 працэнта, у папярэднім годзе – 45,4 працэнта) у агульнай плошчы лесааднаўлення і лесаразвядзення;

нарыхтавана 28,6 млн. куб. м драўніны, што дазволіла ў поўнай меры забяспечыць патрэбу эканомікі краіны ў драўніннай сыравіне;

уведзена ў эксплуатацыю 112,98 км лесагаспадарчых дарог, у выніку чаго палепшылася транспартная даступнасць лясных участкаў на тэрыторыі ляснога фонду;

праведзены карыстальнікамі паляўнічых угодаў комплекс біятэхнічных і паляўнічых мерапрыемстваў, які прывёў да павелічэння колькасці асноўных відаў паляўнічых жывёл, у тым ліку: лася на 2 тыс. асобін (па выніках года – 38,3 тыс. асобін), аленя высакароднага на 1,4 тыс. асобін (агульная колькасць – 22,7 тыс. асобін), казулі еўрапейскай на 7,6 тыс. асобін (агульная колькасць – 100 тыс. асобін).

Прадугледжана да выканання 13 мерапрыемстваў, з якіх выканана ў поўным аб'ёме 10 мерапрыемстваў (77 працэнтаў).

Усе 5 зводных мэтавых паказчыкаў і 11 мэтавых выкананы.

На **фінансаванне** праграмы накіравана **880,99** млн. рублёў (108,7 працэнта ад плана), у тым ліку **са сродкаў рэспубліканскага бюджэту – 213,9** млн. рублёў, **мясцовых бюджэтаў – 0,99** млн. рублёў, уласных сродкаў – 74,8 млн. рублёў, што адпаведна складае 96,8 працэнта, 89,5 працэнта і 319,2 працэнта ад плана.

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, рэалізацыя праграмы ў 2018 годзе з’яўляецца сярэднеэфектыўнай. **Рашэннем Камісіі рэалізацыя Дзяржаўнай праграмы «Беларускі лес» прызнана эфектыўнай.**

Рэалізацыя мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы **развіцця машынабудаўнічага комплексу** на 2017 – 2020 гады (адказны заказчык Міністэрства прамысловасці) у 2018 годзе спрыяла дасягненню запланаванага значэння зводнага мэтавага паказчыка *«тэмп росту валавай дабаўленай вартасці на 1 працоўнага»* (пры плане 107,8 працэнта фактычнае значэнне склала 117,2 працэнта). Па кожнай падсекцыі машынабудаўнічага комплексу (СН, СК, СІ, СЈ, СL) фактычны тэмп росту перавышае запланаваны.

Даведка.

Падсекцыя СН – металургічная вытворчасць, вытворчасць гатовых металічных вырабаў, акрамя машын і абсталявання; СК – вытворчасць машын і абсталявання, не ўключаных у іншыя групы; СІ – вытворчасць вылічальнай, электроннай і аптычнай апаратуры; СЈ – вытворчасць электраабсталявання; СL – вытворчасць транспартных сродкаў і абсталявання.

У 2018 годзе **выконвалася 4 мерапрыемствы**, у тым ліку ажыццяўлялася кампенсацыя:

страт ААТ «Банк развіцця Рэспублікі Беларусь», банкам і нябанкаўскім крэдытна-фінансавым арганізацыям Рэспублікі Беларусь пры фінансаванні экспарту прадукцыі арганізацый машынабудаўнічага комплексу (у адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 25 жніўня 2006 г. № 534);

часткі працэнтаў па крэдытах, выдадзеных замежнымі банкамі для закупкі тэхнікі беларускай вытворчасці, часткі лізінгавых плацяжоў замежным лізінгавым кампаніям па дагаворах фінансавай арэнды (лізінгу), прадметам якіх з’яўляюцца тавары, вырабленыя ў Рэспубліцы Беларусь (у адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 24 верасня 2009 г. № 466).

Акрамя таго, рэалізоўваўся механізм закупкі ААТ «Прамагралізінг» сучаснай тэхнікі і абсталявання (у адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 2 красавіка 2015 г. № 146).

Нягледзячы на прынятыя меры па рэалізацыі праграмы, **мэталічны паказчык «тэмп росту экспарту на машынабудаўнічым комплексе» не выкананы** (план – 109,4 працэнта, факт – 108,5), у тым ліку па падсекцыях СК, СЈ, СL. Прычынамі невыканання з’яўляюцца ўвядзенне

асноўнымі знешнегандлёвымі партнёрамі (Расія, краіны Еўрасаюза) пратэкцыянісцкіх мер, накіраваных на абарону нацыянальных інтарэсаў, а таксама падзенне курсу расійскага рубля.

Фінансавое забеспячэнне праграмы ажыццяўлялася за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту, уласных сродкаў арганізацый, крэдытаў банкаў і ААТ «Банк развіцця Рэспублікі Беларусь» і склала 2 181,4 млн. рублёў, або 89,1 працэнта ад плана.

3 рэспубліканскага бюджэту на фінансаванне праграмы накіравана 489,3 млн. рублёў, у тым ліку ў форме дзяржаўнай фінансавай падтрымкі (у адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 23 сакавіка 2016 г. № 106) – 16,7 млн. рублёў.

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, рэалізацыя праграмы ў 2018 годзе з’яўляецца высокаэфектыўнай. **Рашэннем Камісіі эфектыўнасць рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы развіцця машынабудаўнічага комплексу прызнана сярэдняй.**

У выніку рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы **развіцця аграрнага бізнесу ў Рэспубліцы Беларусь на 2016 – 2020 гады** (адказны заказчык Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання):

забяспечаны рост выручкі ад рэалізацыі прадукцыі ў сельскай гаспадарцы рэспублікі (без уліку мікраарганізацый і малых арганізацый без ведамаснай падпарадкаванасці) на 11,8 млрд. рублёў (108,7 працэнта да 2017 года);

колькасць стратных сельскагаспадарчых арганізацый скарацілася на 20 працэнтаў у параўнанні з папярэднім годам (са 181 да 144).

Прадугледжана рэалізацыя 100 мерапрыемстваў, з якіх у поўным аб’ёме выканана 89, у тым ліку:

уведзены ў эксплуатацыю 5 свінакомплексаў: на 55 тыс. галоў адкорму ў год у ЗТАА «Белдан» (Талачынскі раён Віцебскай вобласці) і на 24 тыс. галоў адкорму ў год у КСУП «Агракамбінат «Холмеч» (Рэчыцкі раён Гомельскай вобласці), у РСКУП «Ваўкавыскае» (Ваўкавыскі раён Гродзенскай вобласці), у філіяле «ММК-Агра» КУП «Мінскі мясакамбінат» (Мінская вобласць), у СДП «Авангард» (Магілёўскі раён);

завершана будаўніцтва свінагадоўчага комплексу магутнасцю 24 тыс. галоў адкорму ў год у Лагойскім раёне ААТ «Мінскі КХП» (Мінская вобласць);

уведзены ў эксплуатацыю аб’ект інжынернай абароны ад паводак – «Інжынерныя мерапрыемствы па абароне ад паводкі сельскагаспадарчых зямель аб’ектаў «Дубоўка» і «Парахонск» Лунінецкага раёна Брэсцкай вобласці» (плошча абароны – 2 030 га).

Забяспечаны прырост вытворчасці малака, які дазваляе задаволіць патрэбы ўнутранага рынку ў малочнай прадукцыі і нарошчваць яе экспарт

(выраблена 7 345,4 тыс. тон малака, або 100,3 працэнта да 2017 года). Павялічаны аб'ём вытворчасці (вырошчвання) птушкі на 4,7 працэнта (да 690,2 тыс. тон), а таксама рыбных рэсурсаў у водных аб'ектах рэспублікі да 16 128,0 тон (108,0 працэнтаў да прадугледжанага праграмай аб'ёму).

З рэспубліканскага бюджэту насельніцтву выплачаны надбаўкі да закупачных цэн на сельскагаспадарчую прадукцыю (7,02 млн. рублёў).

Кіраўнікам і спецыялістам з вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыяй, якія адпрацавалі ў арганізацыях аграпрамысловага комплексу два гады па размеркаванні (накіраванні) на працу і якія працягваюць працаваць у названых арганізацыях на ўмовах заключаных кантрактаў на працягу наступных трох гадоў, выплачаны даплаты на суму 2,2 млн. рублёў.

З мэтай забеспячэння арганізацый аграпрамысловага комплексу (далей – АПК) спецыялістамі накіравана (размеркавана) у арганізацыі АПК 1,9 тыс. выпускнікоў устаноў вышэйшай адукацыі і каля 3 тыс. выпускнікоў устаноў сярэдняй спецыяльнай адукацыі.

Нягледзячы на прынятыя меры па рэалізацыі праграмы, **ні адзін зводны мэтавы паказчык не дасягнуў запланаванага значэння:**

«прадукцыйнасць працы ў сельскай гаспадарцы» (99,2 працэнта пры плане 106,3) – асноўнай прычынай стала зніжэнне аб'ёмаў вытворчасці прадукцыі раслінаводства (неспрыяльныя ўмовы надвор'я для росту і развіцця сельскагаспадарчых культур у вяснова-летні перыяд 2018 года) і жывёлагадоўлі (зніжэнне прадуктыўнасці і колькасці буйной рагатай жывёлы і свіней);

«тэмп росту экспарту сельскагаспадарчай прадукцыі і прадуктаў харчавання» (105,3 працэнта пры плане 107,1 працэнта) – абумоўлена зніжэннем экспарту ў натуральным выражэнні да ўзроўню 2017 года (яйкі і яйкапрадукты, казеін, шкуры буйной рагатай жывёлы, бульба свежая, гародніна свежая, садавіна і ягады свежыя, мука са збожжавых, крупы, макаронныя вырабы), а таксама зніжэннем экспартных цэн у параўнанні з папярэднім годам з прычыны неспрыяльнай кан'юнктуры на сусветным рынку.

Пры гэтым адзначаецца рост экспарту ў натуральным выражэнні па наступных таварных пазіцыях: мяса і мясапрадукты (у пераліку на мяса) – на 5,9 працэнта, ільновалакно і ачосы – на 14,2 працэнта, алей – у 4 разы, віны пладоваыя, вінаградныя і пеністыя – на 11,4 працэнта, жэлацін – на 13,3 працэнта, зерне злакаў – у 15,2 раза і інш.;

«адносінны крэдыторскай запазычанасці і запазычанасці па крэдытах і пазыках да выручкі ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў, работ, паслуг у сельскай гаспадарцы» (каэфіцыент 1,09 пры плане 1,05) – як і годам раней, недасягненне паказчыка абумоўлена дадатковым прыцягненнем крэдытаў у сувязі з недахопам уласных абаротных сродкаў.

3 12 мэтавых паказчыкаў запланаванага значэння дасягнула 6.

Не выкананы паказчыкі:

«індэкс вытворчасці прадукцыі раслінаводства ў гаспадарках усіх катэгорый» (план – 107,0 працэнтаў да 2015 года, факт – 105,6 працэнта);

«індэкс вытворчасці прадукцыі жывёлагадоўлі ў гаспадарках усіх катэгорый» (план – 110,4 працэнта да 2015 года, факт – 102,5 працэнта);

«рэнтабельнасць продажаў у сельскай гаспадарцы» (план – 8 працэнтаў, факт – 4,6 працэнта);

«індэкс вытворчасці прадукцыі сельскай гаспадаркі ў сямейных (фермерскіх) гаспадарках» (план – 187,0 працэнтаў да 2015 года, факт – 130,4 працэнта);

«індэкс валавай дабаўленай вартасці ў супастаўных цэнах» (план – 107,2 працэнта да 2015 года, факт – 104,0 працэнтаў).

Блізка да запланаванага фактычнае значэнне мэтавага паказчыка *«рост энергаўзброенасці працы ў арганізацыях, якія ажыццяўляюць дзейнасць у галіне сельскай гаспадаркі»* (70,7 працэнта пры заданні 71).

Фінансавое забеспячэнне праграмы склала **40 875,0 млн. рублёў** (91,8 працэнта ад плана), з іх **рэспубліканскі бюджэт**, у тым ліку субвенцыі, – **640,6 млн. рублёў** (96,8 працэнта ад плана), **мясцовыя бюджэты** – **793,1 млн. рублёў** (104,4 працэнта ад плана), уласныя сродкі арганізацый – 35 562,4 млн. рублёў (89,5 працэнта ад плана). Банкамі Рэспублікі Беларусь выдадзена крэдытаў на 3 779,7 млн. рублёў (117,7 працэнта ад плана), у тым ліку льготных крэдытаў – 348,4 млн. рублёў (97,5 працэнта ад плана). ААТ «Банк развіцця Рэспублікі Беларусь» прафінансаваў мерапрыемствы на 98,7 млн. рублёў (73,7 працэнта да планавага аб'ёму), у тым ліку дзяржаўная фінансавая падтрымка склала 84,7 млн. рублёў (75,4 працэнта).

Паводле ацэнкі адказнага заказчыка, рэалізацыя праграмы ў 2018 годзе з'яўляецца высокаэфектыўнай. **Рашэннем Камісіі эфектыўнасць рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы развіцця аграрнага бізнесу прызнана сярэдняй.**